

BROEN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 1 - 2006

C. S. Lewis om Narnia:

Løven Aslan er Kristus s. 8-9

LØVEN ASLAN FRA FILMEN "LEGENDE OM NARNIA - LØVEN, HEKSA OG KLESSKAPET" © DISNEY ENTERPRISES, INC. & WALDEN MEDIA.

Hyrdebrev om ekteskapet og familien s. 4-5 Pave Johannes Paul IIs siste bok utkommet på norsk s. 12

Problemer med mottakelsen av dette bladet? Vi beklager! Les vår forklaring og beklagelse på side 2

Problemer med Broens adresselister

ER DU ER EN AV DE MANGE som undrer seg over

- at du får Broen til feil adresse, selv om du har varslet?
- at du ikke får Broen selv om du har varslet, mens folk du har rundt deg, mottar bladet?
- at du får Broen, selv om du har varslet at det er feil?

Ja, vi er klar over problemet. Vi har igjen store problemer med adresseringen av bladet. Denne gangen er det et annet problem enn det vi hadde for tre-fire år siden. Det skyldes at overgangen mellom et dataregister og et annet skaper kluss.

Slik fungerte det gamle system:

Det gamle system var et husstandsregister. Alle katolske husstander, altså familier og aleneboende, skulle stå med oppdatert adresse på dette registeret. Oppdateringene og rettelserne som kom med postverkets returpost, fra enkeltmottakeres flyttemeldinger, og fra menighetskontorene, ble lagt inn der. I denne databasen var det også lagt inn enkelte ikke-katolske bladmottakere, og katolikker i utlandet som har bedt om å bli satt på postlisten. Arbeidet med dette registeret var tidkrevende, og gitt at bladet går til 18.200 mottagere er det opplagt at det blir endel returper. Folk flytter jo på seg hele tiden.

Slik blir det nye system:

Kirkedepartementets nye krav i forbindelse med utbetaling av lovfestet tilskudd til Den katolske kirke har fremtvinget behovet for et nasjonalt medlemsregister. Broen skal sendes ut etter dette registeret. Det skal få finesser som f.eks. husstandsmarkering som gjør at bare ett nummer kommer til hvert hjem, og det skal legges inn ikke-medlemmer (naturligvis behørig merket) som skal kunne motta Broen. Markeringer om reservasjon mot å motta post er naturligvis også medtatt. Når dette registeret er tipp topp, da overtar det, og det vil – hvis alle menigheter, omflyttende katolikker og andre instanser gjør sin jobb samvittighetsfullt – fungere godt.

Hva er problemet?

Problemet er at overgangen mellom de to registrene ikke er ferdig, og i mellomtiden er alle endringsmeldinger bare lagt inn i det nye, mens det gamle er like ajour (og dermed nå nokså foreldet) som for et halvt år siden. Det har å gjøre med særlig to forhold: 1) Kapasitetsproblemer – å oppdatere begge registrene samtidig var rett og slett for meget for den som hadde gjort jobben. Så det ble satset på å peise på med istandssettingen av det nye. 2) Optimisme – det ble (helt urealistisk, vet vi nå) antatt at denne overgangsfasen bare ville ramme to utsendelser av Broen. Men den gang ei! Da hadde man ikke

skjønt helt hvor enormt krevende overgangen var.

Faktisk var det nære på at det nummeret du nå holder i hånden, ikke ble sendt ut. Redaktøren bad om at det måtte vurderes av utgiverne om man skulle sende ut nr 1/2006 etter gammelt register – eller istedet skulle ha et dobbeltnummer 1-2/2006 om noen måneder. Og summa summarum ble det ansett at det å sende ut et nummer i januar, ville være «det minste onde» på de aller fleste måter.

Hva gjør dere?

Til dere som stusser på Broen-mottakelsen: Dersom dere allerede har varslet om det til noen som har med dette å gjøre, så er antagelig det problemet dere har påtalt rettet på i det nye register. (Du kan selvfølgelig sende en melding for sikkerhets skyld, f.eks et brev, en epost til broen@katolsk.no, eller returnere bladet med klar påskrift.) Men dersom det er nå for første gang dere merker en uregelmessighet, ber vi deg absolutt om å varsle.

Men alt i alt: Vi vet at bladet kommer riktig til i alle fall de fleste som skal ha det. Vi håper dere liker det. Og vi ber om alle andres forståelse.

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 1. 2006 Årg. 47. ISSN 0804-9297
Oslo Katolske Bispedømme Tlf.: 23 21 95 00
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristine Dingstad (KD) (firs.-ons.)

Redaktør: Fader Claes Tande (CT)

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugros Øyma (HHØ)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

Broen takker!

Broen takker for alle gode gaver i 2005 – til sammen kr. 293 224.- Tusen takk for alle små og store bidrag!

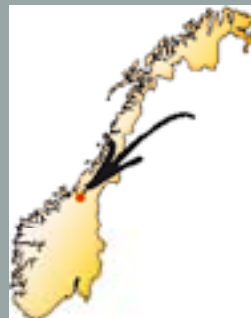
Forsiden:
Løven Aslan fra filmatiseringen av "Løven, heksa og klesskapet"

© DISNEY ENTERPRISES, INC.
og WALDEN MEDIA

Trykk:
JMS Mediasystem AS
Tlf.: 22 63 64 00

Opplag: 18.200

St. Olav menighet i Trondheim

Jesu Hjerter menighet i Trondheim ble opprettet i 1872 og St. Olav menighet i 1902. Disse to menighetene ble i 1929 sammenslått til St. Olav menighet.

23. FEBRUAR 2002 var det 100 år siden den gamle St. Olav kirke ble vigslet, og dermed St. Olav menighet grunnlagt. 100-årsjubileet ble feiret første søndag i advent, 1. desember 2002.

I boken *Norvegia Catholica 1843-1943* (Kjelstrup, Oslo 1942, s. 245f.), leser vi:

”Misjonens nye eiendom hadde en prektig beliggenhet i Prinsensgate 2, vis à vis den gamle erkebisppegård. Eiendommen med påstående bygninger var innkjøpt i februar 1897 fra Norges Statsbaner. Det var nemlig her den opprinnelige jernbanestasjon lå, som ble flyttet ved banens ombygging. Lokomotivstallen ble ombygd til kirke og den øvrige del av stasjonen innredet til prestebolig med skole og foreningslokale. Den nye St. Olavs kirke lå vakkert til i en stor hage som strakte seg helt ned til Nidelven ved Elgeseter bru. Den 23. februar 1902 foretok biskop Fallize den høgtidelige vigsling av den nye kirke og innsatte pastor Riesterer som den første sokneprest. Den katolske skolen ble nå også flyttet fra Ila til den nye prestegård hvor St. Elisabeth-søstrene besørget undervisningen”.

Så langt krøniken. Den gamle lokomotivstallen ble etter hvert for liten og vanskelig å vedlikeholde, og i 1973 ble nye St. Olav kirke innviet. Den nye kirken lå på samme tomt som den gamle. Den nye kirken ble oppført i glass og betong i en funkispreget arkitektur, med prestegård bygd mot elven og menighetslokale i underetasjen. Kirken har 200 sitte-

plasser, noe som skulle vise seg å være svært forutseende.

I 2005 hadde menigheten 1660 medlemmer bosatt i hele Sør-Trøndelag fylke. Årsak til økningen i medlemstallet de siste 20 år er stor tilflytning av katolikker fra andre land. De første som kom var båtflyktninger fra Vietnam, og denne gruppen har senere blitt større på grunn av familiejenforening. Senere kom polakker, filippinere og tamlere for å bosette seg i Trondheim.

Det feires regelmessig messe på Brekstad, i kapellet på Ørland flystasjon, for katolikker som bor i kommunene på Fosen. Etter avtale feires også messe på Oppdal for de som bor der.

I St. Olav kirke feires daglig messe kl. 18.30. Søndagene er det messe på norsk kl. 09.00 og kl. 11.00. Hver måned feires også messe på vietnamesisk, spansk og tamil.

Gjennomsnittsalderen i menigheten er relativt lav, det er mange unge familier. Dette viser seg i for eksempel antall dåp, som i 2005 var 42, det høyeste tall registrert for ett år i menighetens historie. Likedan var det 34 barn som gikk til førstekomunion og 29 ungdommer som fikk fermingens sakrament.

I 1998 etablerte Birgittasøstrene kloster med gjestehus i menigheten. De deltar i katekese for barna. I hele skoleåret er det katekese i flere grupper, hver mandag for barn fra

I 1998 etablerte Birgittasøstrene kloster med gjestehus i menigheten. De fire søstrene her er f.v.: sr. Enza, sr. Edith, sr. Carmelita og sr. Athanasia (priorinne).

9 – 14 år. Annenhver onsdag er det katekese for ungdom som forbereder seg til å motta fermingens sakrament. Annenhver lørdag er det katekese for de som er under 9 år. Menigheten har et aktivt ministrantlag, som deltar i messene hver søndag.

Menigheten har et aktivt ungdomslag, som er et tilbud til ungdom fra etter fermingen og mens de går på videregående skole. Siden Trondheim har både universitet og høyskole med til sammen 28.000 studenter, kommer også mange katolske ungdommer til byen for å studere. I 2005 ble det derfor etablert studentlag, som har møte hver uke og allerede fungerer godt.

Biskop Georg Müller har fungert i vakant sogneprestembete noen år. Fra 8. januar 2006 er kapellan Rev. Fr. Dominic Nguyen van Thanh utnevnt til sogneadministratør for St. Olav menighet.

Dominic Nguyen Van Thanh
Sogneadministratør

Biskop Georg Müller SS.CC. og sogneadministratør p. Dominic Nguyen Van Thanh. Fra overrekkelsen av dekretet den 8. januar 2006, der p. Thanh utnevnes til sogneadministratør i menigheten.

Hyrdebrev om ekteskapet og familien

Av Maria Elizabeth Fongen
OKBs Familiekontor

De nordiske katolske biskopene har den 30. desember 2005 offentliggjort et omfattende hyrdebrev om ekteskapet og familien. Der gjør de grundig rede for Guds intensjoner med ekteskapsordningen. Hver fase i kjærlighetslivet mellom kvinne og mann drøftes, fra ungdomstidens forelskelse og ekteskapsforberedelse, til giftermål og oppdragelse av barn og tenåringer. Underveis tar de for seg de mange utfordringer mann og kvinne møter i denne prosessen. De tretten sidene bør leses i ro og mak, i ettertenksom refleksjon, i det vi stiller våre egne liv opp mot kjærlighetsidealet Gud har gitt oss.

Biskopene kommer med hyrdebrevet på et tidspunkt da ekteskapets status som naturlig og guddommelig institusjon angripes fra mange hold. I samsfunnsdebatten innarbeides begreper som lik rett til skilsmisse ved ekteskapsinngåelse, felles ekteskapslov for likekjønnede og tokjønnede ekteskap, likestillelse av samboerskap med ekteskap, osv. Som et stillferdig motsvar, uten å bruke krasse argumenter, stiller de nordiske biskopene opp det kristne verdisyn om trofast og livslang kjærlighet, om mannens og kvinnens fruktbare samarbeid med Gud Skaper og om kjærlighetens krav til sannhet og viljestyrke i vanskelige tider. Med utgangspunkt i Bibelen og med referanse til pave Johannes Paul IIs apostoliske forma-

ning *Familiaris Consortio* fra 1981, avdekker biskopene for oss det opprinnelige kjærlighetsbildet slik Gud har ment det, og gir oss kvinner og menn av idag en ny mulighet til å oppdage skjønnheten og inderligheten i kallet til å leve som ektefeller.

”Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne?” spør Jesus fariseerne (Mt 19, 4). ”Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett” (Mt 19, 5 og 1 Mos 2, 24). Og aktualiserer vi dette skriftstedet til vår tid, kan vi gjerne høre Jesu røst stille spørsmålet til dagens politisk korrekte hyklerkor som i ”toleransens” navn degraderer ekteskapet til en ”sosial struktur” på linje med andre ”samlivsformer”. I Bibelen gjør Gud det klart for oss: ”Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, til mann og kvinne skapte han dem.” (1 Mos 1, 27) Det er dette som er vår virkelighet, vårt utgangspunkt. Som biskopene skriver, fritt gjengitt: ’Slik Gud i seg selv alltid er i

”Som leder for OKBs Familiesenter er jeg glad for biskopenes initiativ. Vi trenger tydelig skilting i kjærlighetslivets jungel.”

en trefoldig kjærlighetsrelasjon som Fader, Sønn og Ånd, er også vi kalt til å etterligne Ham ved å tre ut av oss selv og være henvist til hverandre i kjærlighet. Kjærligheten etter Guds målestokk er grunnlaget og holdet for menneskelige relasjoner. Det handler ikke om en kjærlighet som bare taler til ens egne følelser og gir kortsiktig tilfredsstillelse. Det handler om den vedvarende og vilde kjærligheten til den andre – respekt, aktelse, verdsettelse. En kjærlighet som setter den andre fri, omfavner uten å knuse, søker forening uten å tvinge.’

Gud skapte menneskene som kjønnsvesener. Seksualiteten er en hellig gave til oss, som skal tjene oss i oppdraget med å være fruktbare (1 Mos 1, 28) - ikke bare fysisk, men i en hengivenhet som omfatter kropp og sjel i gjensidighet. Bare innenfor ekteskapets ramme av vedvarende

kjærlighet vil mannen og kvinnen oppleve at deres forhold fordypes og fullbyrdes i den ansvarlige unnfangelsen av barn og i de gode gjerninger som tjener barnas beste.

Som mennesker er vi dessverre alle berørt av ursynden, som forstyrret menneskenes opprinnelige orientering mot en sann og uselvvisk kjærlighet. Vi vender oss bort fra Gud og fra den orden Han har foreskrevet. På seksualitetens område glemmer eller avviser vi at seksualiteten er ment å være ubetinget og fruktbar, og vi forsøker å forhindre unnfangelsen av barn. Dette fører til at ikke bare mannens og kvinnens forhold, men også familien og samfunnet som helhet bringes i alvorlig uorden.

Når Gud sender oss Kristus som Frelser, viser Jesus helt fra begynnelsen av sitt liv at kjærligheten forlanger offervilje - i første rekke overfor Gud, dvs. å akseptere lidelse og uinnskrenket hengivenhet til dem man elsker, i tillit til Gud. I fotvaskingen viser Jesus oss sin ydmyke

tjenestevilje og uselviske kjærlighet. Ved sin død og oppstandelse åpner Jesus døren inn til en ny verden der ikke makt, eiendom og nytelse regjerer, men der menneskene anerkjenner Gud som Herre og Far. Slik Kristus ga sitt liv for Kirken, skal mannen og kvinnen gi seg selv til og for hverandre i ekteskapet, slik apostelen Paulus beskriver i Efeserbrevet (Ef 5, 28).

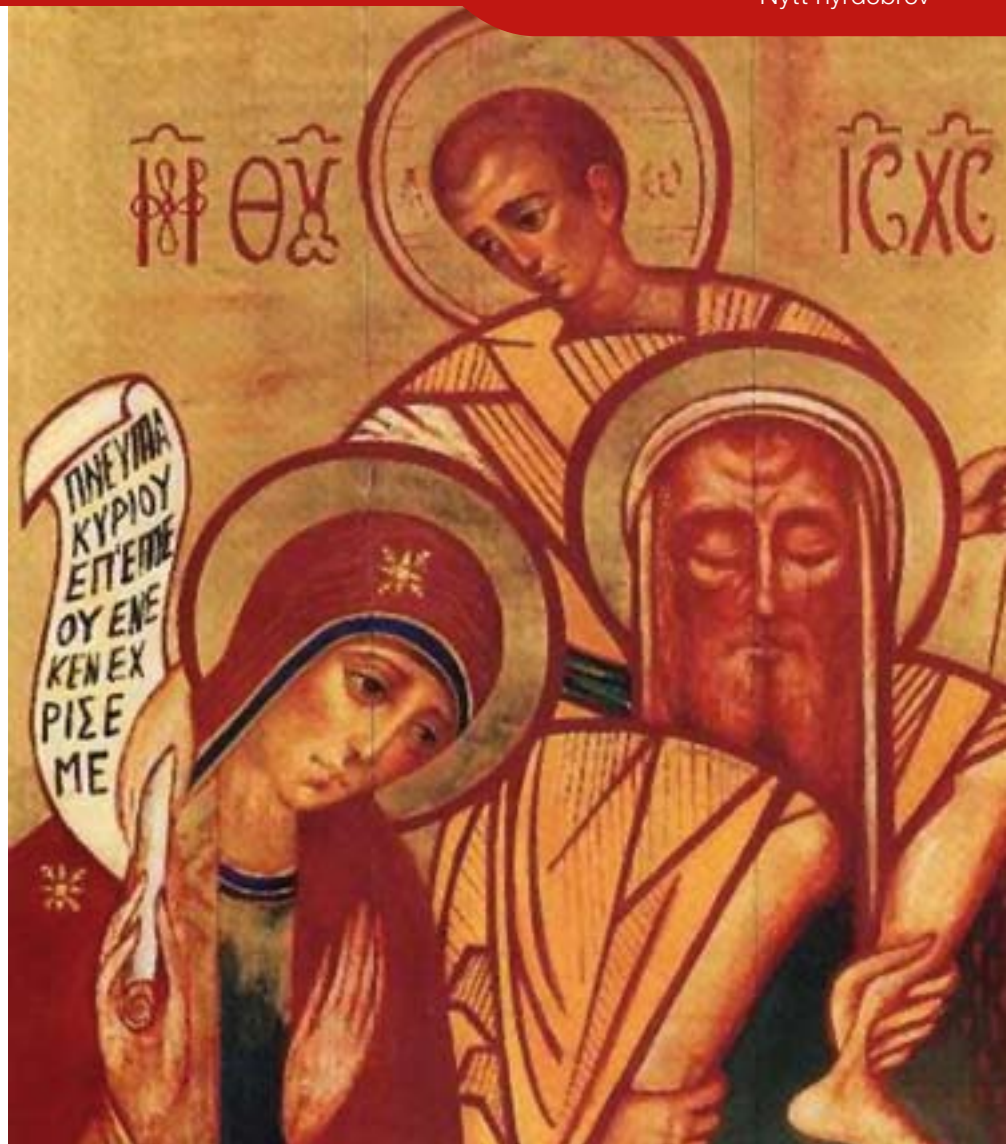
Biskopene stiller så opp forutsetningene for et gyldig ekteskap: Ektefellenes frihet, samt bevissthet om det katolske ekteskapets innhold og mål. De påpeker betydningen av en tilpasset og intensiv ekteskapsforberedelse, og viktigheten av at de forlovede kjenner hverandre og Kirkens lære godt. Et fint moment er biskopenes påpekning av at ekteskapsinngåelsen i kirken angår hele menigheten. Vi er lemmer på Kristi legeme; det er av Ham vi lever.

Biskopene slår eksplisitt fast Kirkens lære om at kjæresten ikke får lov å foregripe det ekteskapelige samliv. Samleiet er ikke en rent biologisk forening man gjennomfører for nytelsens skyld, men et uttrykk for en uforbeholden og livsvarig forplikt, gjensidig kjærlighet, som også må være stadfestet ved et offentlig ekteskapsløfte i Kirkens nærvær. Samleiet skal heller ikke utelukke barnets mulighet gjennom bruk av kunstig prevensjon. Her savner jeg et eget avsnitt om ektefellenes kall til ansvarlig familieplanlegging, dvs. om deres rett og plikt til å gi sin familie en størrelse som harmonerer med deres åndelige og fysiske ressurser. Her kunne biskopene med fordel ha knyttet an til de store fremskrittene som medisinsk forskning har gjort innenfor metoder for naturlig familieplanlegging; metoder som ansvars-, helse- og miljømessig går langt utenpå medikamentell og mekanisk prevensjon, samtidig som de forsterker enheten og samarbeidet mellom ektefellene, deres rolle som Guds medarbeidere i skaperverket, og deres anerkjennelse av Gud som Herre over liv og død.

Ekteskapsidealet slik Gud har stilt det opp for oss, er høyt. Selv disiplinene syntes det var urimelig å innfri. Men Jesus holdt fast ved Guds bud, samtidig som Han gjorde det klart at dette er noe ikke alle kan ta til seg. (Mt 19, 11) Å inngå ekteskap krever at mann og kvinne mener å leve i samsvar med Guds visjon. Ektefeller som holder sammen i gode og onde dager er sterke vitnesbyrd om sannheten i og verdien av ekteskapsordningen og om Guds kontinuerlige kjærlighet til menneskene.

Hyrdebrevet maner foreldre til å oppmuntre og støtte sine unge som distanserer seg fra sex- og nytelseskulturen. Det er også flott at kjæresten oppfordres til å snakke om grensene for sin omgang med hverandre på et tidlig tidspunkt i forholdet. Å sette grenser av selvrespekt og respekt for den andre som Den hellige Ånds templer, er til stor hjelp for å unngå rot i våre kjærlighetsliv.

Ekteskapsforberedende kurs, foredringer, velfundert seksualundervisning ved våre katolske skoler og omsorg for aleneforeldre og skils-

missebarn er emner biskopene også kommer inn på. Til slutt oppfordrer de nordiske biskopene det offentlige til å verne om og verdsette familien som samfunnets bærende kraft. En høyst betimelig appell.

Som leder for OKBs Familiesenter er jeg glad for biskopenes initiativ. Vi trenger tydelig skilting i kjærlighetslivets jungel. I mitt arbeid møter jeg mange ektefeller som ikke forsto hvilke forpliktelser de faktisk påtok seg eller hvilken totale kjærlighet et ekteskap fordrer. Videre møter jeg mennesker med et forhold til seksualitet der følelsene legitimerer alt, mens konsekvenser for sjelen og åndslivet er utydelige eller fraværende størrelser.

Biskopene har villet favne om mye. Dette fører til at enkelte temaer ikke belyses så grundig som de fortjener, som f. eks. familieplanlegging, livsvern, bioteknologiens dilemmaer og seksuell legning. Jeg håper dette brevet følges opp av flere tydelige og

inspirerende skriv om ekteskapets og familiens indre liv og utfordringer, særlig om menneskets fruktbarhet sett i sammenheng med livets ukrenkelighet. Vær ikke redde for å bringe klarhet i kontroversielle emner. Som troende trenger vi å bli forklart Guds begrunnelser for den etikk og moralske praksis vår Kirke foreskriver.

(Jeg skylder vel egentlig leserne å gjøre oppmerksom på at oversettelsen fra tysk ikke er helt god, og påtar meg ansvaret for det. M.F.)

Hele hyrdebrevet kan leses på <http://www.katolsk.no/info/nbk/20050912.htm>

Gå og fortell...

Nyeangelisering i Oslo Katolske Bispedømme

I 2006 settes det i gang et nyeangeliseringsprosjekt i Oslo Katolske Bispedømme. Første menighet ut er St. Olav menighet Oslo, som i uken før palmesøndag samler menighetsmedlemmene til «evangeliseringsuke».

Det var Ungdomsseminaret på Mariaholm i 2003, som for alvor satte ny-evangelisering på dagsorden hos oss. Pastoralrådet i OKB tok opp utfordringen, og det første resultatet er nå et tilbud om «evangeliseringsuker» i menighetene. Tanken er ikke ny, men den ble fremmet med full tyngde av pave Johannes Paul II frem mot det store jubelåret 2000 hvor han tok til orde for en ny evangelisering av de gamle kristne kulturer.

For noen vil begrepet «evangelisering» virke fremmed. Sammen med ord som «misjon» er vi ofte vant til å tenke på det som noe vi har som kirke, og som andre gjør, ikke noe vi selv er. Biskop Schwenzer tok dette opp i et foredrag i Pastoralrådet høsten 2004, og sier at misjonering og evangelisering ikke er et valg vi har som kirke, men tvert imot noe som er Kirkens vesen - Kirken er en evangeliserende kirke eller den er ikke Kirke i det hele tatt:

«Når vi bruker ordet evangelisering taler vi om en grunnbestemmelse i kristendommen. Kirken er en evangeliserende kirke eller den er ikke Kirke i det hele tatt. Kirken eksisterer ikke for seg selv. Vi, det vil si Den katolske kirke i Norge har, i likhet og samarbeid med andre kristne, en oppgave overfor alle landets innbyggere. Uten Jesu Kristi evangelium mangler Norge noe vesentlig: det mangler lyset ovenfra.»

Kirkens egentlige natur, og dermed vår som kristne, er å bli sendt – ut-

sendt – sendt for å forkynne, sendt for å helbrede, sendt for å undervise, for å helliggjøre, for å tjene, for å bringe håp. Gjennom dåpen og fermingen er vi allerede utsendt. Og hva mer er: Det er en utsendelse som fornyes i hver eneste messe. Messen avsluttes med en sendelse: *Ite, missa est* – Messen er til ende gå med fred; som betyr: *før videre denne Kristi frelsesbringende misjon ut til menneskene, ut til verden!*

Opplegget for evangeliseringsuken tar sitt utgangspunkt i Matteus, kapittel 11, vers 4-6:

«Jesus svarte: *Gå og fortell Johannes hva dere hører og ser: Blinde ser, lamme går, spedalske renses og døde hører, døde står opp, og evangeliet forkynnes for de fattige; og salig er den som ikke tar anstøt av meg.»*

Dette messianske oppdrag er vårt oppdrag som kristne. Vi er satt til å videreføre Jesu gjerning på jorden. Det er

til virkelighet? Og, hvordan gjør vi dette – i familien, på arbeidsplassen, i samfunnslivet? Som katolikker må vi bli oss mer og mer bevisst at vi, sammen med andre kristne, også bærer et ansvar for å virkeliggjøre Kristi misjon i det norske samfunn. Oppgaven er å forkynne menneskets verdighet og kall, fornyelse i den enkeltes liv og derigjennom en fornyelse av Kirken. Evangeliseringsuken tar sikte på - like mye som å oppdage nye misjonsmarker - å oppdage berøringspunktene i våre egne liv hvor vi enn lever dem, og hvor vi som troende utfordres mest.

Gjennom evangeliseringsuken ønsker vi å styrke bevisstheten om dette oppdraget i menighetene og i den enkelte troendes liv. Forkynnelse, sjelesorg og forbønn står sentralt i denne uken, som organiseres av den enkelte menighet, men som ledes av fr. Arnfinn Haram O.P. og sr. Anne Bente Hadland.

«Uken» vil normalt starte tirsdag eller onsdag og avsluttes om søndagen. Det legges opp til katekese, feiring av liturgien og et enkelt måltid på ettemiddags- kveldstid, en noe lengre samling om lørdagen, og utsendelsesmesse om søndagen.

«Jeg ønsker at alle menigheter må ta imot denne muligheten, og bidra til å vekke de troendes iver for å forkynne gleden, friheten og håpet som livet i Kristus gir.»

Biskop Bernt Eidsvig

et oppdrag som leves ut gjennom Kirkens liv, gjennom alle troendes liv. Det blir bare virkelighet i den grad vi, hver enkelt av oss som bærer kristennavnet, tar imot det, tror det, og forsøker å ta konsekvensene av det i våre liv.

På en og samme tid er det både lett og vanskelig. Lett fordi vi allerede har del i det som døpte og konfirmerte lemmer i Kirken, vanskelig fordi det utfordrer oss på mange plan -

Spørsmålene vi så stiller er:

Har vi selv tatt imot det? Ønsker vi å gjøre dåpens og fermingens sendelse

I sin anbefaling sier biskop Bernt Eidsvig: «Jeg ønsker at alle menigheter må ta imot denne muligheten, og bidra til å vekke de troendes iver for å forkynne gleden, friheten og håpet som livet i Kristus gir.»

Menighetene som ønsker å gjennomføre uken kan henvende seg til biskopens sekretær Sissel Thyges for mer informasjon og avtale om tidspunkt, tlf. 23 21 95 08, Sissel.Thyges@katolsk.no.

ABH

Gå og fortell...

...det glade budskap (Mt. 11):

nytt liv for verden

Gjennom dåpen og feringen har vi del i dette messianske oppdraget. Det er et oppdrag som fornyes i hver messe. Messen avsluttes med en sendelse - *Ite missa est* - Messen er til ende, gå med fred, som betyr:

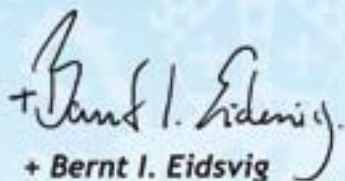
**før videre Kristi frelsesbringende misjon
ut til menneskene, ut til verden!**

Har vi selv tatt imot det? Ønsker vi å gjøre dåpens og feringens sendelse til virkelighet i våre liv? Og, hvordan gjør vi det - i familien, på arbeidsplassen, i samfunnslivet?

Gjennom evangeliseringsuker i menighetene ønsker vi å fornye bevisstheten om dette i menighetene og i den enkelte troendes liv.

Vi tilbyr en uke med forkynnelse, samtale, skriftemål, forbønn og feiring av liturgien. Ledet av p. Arnfinn Haram op og sr. Anne Bente Hadland op.

-En fornyelse av den enkelte troendes liv, er en fornyelse av menighetens liv, av Kirkens liv - jeg ønsker at alle menigheter må ta imot denne muligheten, og bidra til å vekke de troendes lver for å forkynne gleden, friheten og håpet som livet i Kristus gir.-

+ Bernt I. Eidsvig

Kontakt:
Oslo Katolske Bispedømme
v/Sissel Thyes
Akersveien 5, 0177 Oslo
E-post: sissel.thyes@katolsk.no
Tlf.: 23 219 508

C.S. Lewis og Legenden om Narnia

Av Chris Nyborg

Fra filmen "Legenden om Narnia – Løven, hekka og klesskapet" © Disney Enterprises, Inc. & Walden Media.

Det er mer enn et halvt århundre siden utgivelsen av den første boken i C.S. Lewis' serie om fantasilandet Narnia, Løven, hekka og klesskapet. Det har lenge vært tanker om å filmatisere Narnia-serien, og når det endelig skjedde ble det en vakker film fra en vakker bok. Som i alle filmer i denne sjangeren spiller spesialeffektene en viktig rolle, men regissøren Andrew Adamson har klart å sette figurene og historien i sentrum. Historien, ja. Historiene er kanskje mer riktig. De som er kjent med forfatteren fra før vet at det dreier seg om to historier: Kampen mellom det gode og det onde i fantasiriket Narnia, og kampen mellom det gode og det onde i vår verden. Gud, Djevelen og den åndelige verden kunne nesten vært en undertittel; Lewis lot sin kristne anskuelse skinne så klart gjennom at selv hans venn J.R.R. Tolkien, som selv ikke var fremmed for å bruke det han trodde på som basis, syntes han hadde smurt vel tykt på.

Veien til Narnia

Clive Staples Lewis (1898-1963) vokste opp i Belfast, og gikk etter morens død på forskjellige skoler i England. Han hadde akademiske talenter, og fikk et stipend til University College i Oxford, hvor han gjorde det glimrende. I 1917, under første verdenskrig lot han seg verve til den britiske hæren; som ire var han ikke underlagt verneplikt. Han ble såret ved Arras, men kom seg ellers helskinnet gjennom krigen. Det gjorde ikke hans venn fra skyttergravene, iren Paddy Moore. De to hadde lovet hverandre å ta vare på den

andres familie dersom en falt. Moore omkom, og Lewis tok hånd om hans mor og hans søster; han ble utsatt for rykter om at søsteren var hans elskerinne, men holdt allikevel sitt løfte. Etter krigen tok han eksamen i en rekke fag med utmerkede resultater, og gjennom Tolkien fikk han en stilling i Oxford.

Under andre verdenskrig tok han imot evakuerte barn fra London, som i perioder ble bombet nesten daglig. Han hadde liten erfaring med barn, men skjønte etter hvert at de kjedet seg. Som barn hadde han likt å skrive historier om det han kalte "påkledde dyr", og han begynte å fortelle barna om et land som lå innenfor et garderobeskap - slik Narnia gjør - og om noen barn som kom inn i Narnia og utrettet store dåder. Han skrev ikke ned historiene, og det skulle gå mer enn ti år før de fikk sin endelige form gjennom syv bøker.

"I 1929 gav jeg etter, og innrømmet at Gud er Gud, og knelte og bad".

C.S. Lewis

Ateisten som motvillig ble kristen

Lewis vokste opp som kristen, men allerede i 13-årsalderen ble han ateist. Senere i livet skrev han at han var "svært sint på Gud fordi han ikke eksisterte". Denne selvmotsigelsen er tolket dit hen at han ikke avviste Guds eksistens, men klandret Ham for verdens ondskap. Så fikk han nye

impulser, først fra G.K. Chestertons bok *The Everlasting Man*, og dernest gjennom den sterkt troende katoliken Tolkien. Han kom på glid, og fortalte i selvbiografien *Surprised by Joy* at han i 1929 hadde kommet til et punkt hvor han måtte anerkjenne Guds eksistens. Som han selv uttrykte det: "I 1929 gav jeg etter, og innrømmet at Gud er Gud, og knelte og bad".

Glad var han ikke på det tidspunkt, han kalte seg den mest nedslåtte og tilbakeholdne konvertitt i England. I 1931, etter ytterligere samtaler med Tolkien og andre, reverterte han til kristendommen og ble tatt opp i Den anglikanske kirke.

Kristen fantasilitteratur

Fantasilitteratur, det vil si bøker om fantasiverdener med andre vesener og regler enn den virkelige verden, blir av mange kristne sett som en uting. De tar for seg magi og bruker vesener fra hedensk mytologi, og det vekker sinne hos mange. Like fullt er det et gjennomgangstema hos de fleste forfattere innen sjangeren at man skriver om kampen mellom godt og ondt, en kamp kristne er satt til å kjempe her på jorden. Og noen forfattere, med C.S. Lewis og J.R.R. Tolkien som hovedeksemplene, bygde opp sine fantasiverdener med den kristne sannhet som grunnlag og gjennomgangstema.

Det er sagt om Lewis at hans bøker ikke bare viste at man kunne skrive fantasilitteratur med et kristent innhold; de viste også at kristne kunne skrive fantasilitteratur uten at de var mindre troende av den grunn.

”Lewis lot sin kristne anskuelse skinne så klart gjennom at selv hans venn J.R.R. Tolkien, som selv ikke var fremmed for å bruke det han trodde på som basis, syntes han hadde smurt vel tykt på.”

Narnia-serien har mange referanser til hedensk mytologi - det er griffer, dverger, kentaurer, fauner og mange andre vesener i verdenen. Men reglene verdenen styres etter, som kalles ”dyp magi”, er basert på det kristne budskap. Enhver som kjenner sin katekisme vil nikke gjenkjennende til mange ting i filmen. Aslan, historiens Kristusfigur, er ikke bare villig til å tilgi en som har sviktet, men til å ofre seg i hans sted. Barna som får et oppdrag og utsetter seg selv for fare fordi det er det rette å gjøre. Og når Aslan ikke kan lede sitt folk, og den eldste av guttene får ansvaret, føler i hvert fall jeg at det ikke er noen tilfeldighet at han heter Peter. Samtidig blir historiens Peter også et bilde på St. Mikael, som

møtte dragen med sverd og skjold. I all sin fremmedhet blir Narnia en gammel kjenning, en ny måte å fortelle en gammel historie på.

Heksa, personifikasjonen av ondskap, er mesterlig fremstilt i filmen. Når hun fristet et av barna og lurte ham til å svikte de andre, ble jeg sittende og tenke på forsakelsen, ”all hans prakt”. Den forlokkende prakt, i form av en tilsynelatende omsorgsfull kvinne og favorittsnopet, var umulig å motstå. Like fullt er det det som kreves av oss, at vi motstår de fristelser Djevelen legger ut for oss. Samtidig, tilgivelsen ligger bare en angrende bekjennelse unna.

En film for alle

Mange voksne har lett for å avfeie en film som dette. Det er et eventyr, og den har 11-årsgrænse (de lager tydeligvis barna mer robuste nå enn da jeg var liten, men foreldre som tar med yngre barn bør være forberedt på litt trøsting). C.S. Lewis adresserte dette i dedikasjonen av boken. Han dedikerte den til sin guddatter, og skrev at når den endelig ble trykket, var hun vel for gammel for eventyr, men en dag ville hun igjen være gammel nok til å gjenoppdage eventyrene. Det er mange foreldre

som kan glede seg til å se filmen sammen med sine barn, men det er også mange andre voksne som bør legge sin forutinntatthet til side og se denne filmen. Jeg har allerede sagt at det er en vakker film. Med moderne teknologi har den klart å skape en eventyrverden som ser virkelig ut, den er vakker så vel for øyet som for sjelen. Nordmenn vil kanskje ikke la seg lure av den kunstige snøen, men nå for tiden har vi så lite snø at vi vel tar til takke med det uansett.

Barna vil nok se eventyret, og ikke så mye mer. De får lære seg at det gode må seire, og det får vel være nok. For de som er i stand til å kjenne igjen det dypere budskapet er det en helt annen dimensjon i historien, en dog påminnelse om den kamp som foregår mellom det gode og det onde. Vi kan leve våre liv uten å tenke så mye over det, men før man vet ordet av det står man der og må ta valgene. Barna i Løven, hekka og klesskapet velger rett, og kan være en inspirasjon for enhver av oss, uansett om de er aldri så mye skapninger fra C.S. Lewis' fantasi.

Løven Aslan med barna i filmen "Legenden om Narnia – Løven, hekka og klesskapet" © Disney Enterprises, Inc. & Walden Media.

Om prestekallet:

”Dere valgte ikke meg, jeg valgte dere...” (Joh 15.16)

I Kirken snakkes det om fire kall til livet: til ekteskap (familie), til det enslige liv, til ordensliv og til prestegjerning. Før man velger sin vei i livet, må det forberedelser og grundige vurderinger til, Guds og Kirkens støtte, samt andre menneskers råd og hjelp med på veien. Hvilke forberedelser er det så som trengs for å bli prest, hva er det en prest har bak seg når han plutselig en dag dukker opp i menigheten eller som en nyhetslenke på www.katolsk.no? Broen har tatt en prat med Fredrik Hansen, en av de syv prestestudenter for Oslo Katolske Bispedømme.

der-som Kirken mener at personen er uegnet, eller at det av andre årsaker gjør det umulig for akkurat denne personen å bli prest (kvinner hører hjemme i denne kategorien). De som i lengden feilaktig tror de har prestekall i Kirken, går ofte med et annet kall ”i magen”- hvor tjeneste for andre, arbeid i Kirken osv. står sentralt.

Hva gjør man dersom man kanskje føler et slik kall?

- Dersom en mann føler at Gud kaller ham til å bli prest, eller ønsker å se nærmere på prestekallet i sitt liv, finnes det fire steg på en vei mot prestegjerningen og en fullstendig avklaring av kallet:

- For det første - snakk med en prest om det. Han har selv vært i samme situasjon og bør kunne svare på de fleste spørsmål og gi god veiledning i den første tiden. Dette er selvsagt helt uformelt og betyr verken at man binder seg til noe eller at Kirken begynner hennes vurdering.

- For det andre – i OKB kontakter man så Rådet for Veiledning av Prestestudenter. Dette rådet, som består av tre prester, en ordenssøster og en legkvinne, har av biskopen blitt gitt ansvar for prestestudentene og som en kontaktinstans for de som lurer på om de har et prestekall. Kontakt med rådet formidles ofte av andre prester (se katolsk.no). Innledende kontakt med rådet er også helt uformell, kun dersom steg 3 og 4 skulle være aktuelt vil samarbeidet få en mer formell karakter.

- For det tredje – snakk med biskopen. Det er i alle tilfeller biskopen selv som bestemmer om en kan begynne prestestudiene eller ikke. Rådet setter vanligvis menn i kontakt med biskopen når de mener dette er riktig. En samtale med biskopen er i prinsippet et offisielt ønske om å begynne prestestudiene for bispedømmet.

- For det fjerde - blir man godkjent som prestestudent og sendt til et presteseminar, har man begynt de kirkelige forberedelsene for å bli ordinert til prest.

Hva består dagene i på et presteseminar?

- En vanlig dag i presteseminaret Allen Hall i London, hvor brorparten av OKBs prestestudenter utdannes, ser slik ut: Laudes kl. 07.15 etterfulgt av 45 minutter privat bønn og meditasjon; frokost fra 08.15; forelesninger i filosofi og teologi fra 09.00 til 12.15, etterfulgt av messe; middag kl. 13.15, ettermiddagene brukes til selvstudier, ekstra forelesninger, samtaler med veiledere eller i små grupper og husoppgaver; vesper kl. 18.30, med kveldsmat 18.45. Etter kl. 19.30 har studentene fri. Prestestudentene har en fredag i uken (fredag), med vanlige forelesninger på lørdag og menighetsarbeid på søndager.

Katolske prester deles inn i to grupper – ordensprester og sekularprester. Ordensprester er munkar eller klosterbrødre som etter å ha avlagt evige løfter er blitt ordinert til prester, mens sekularprester tilhører et bispedømme og er direkte underlagt biskopen. De avlegger sølibats- og lydighetsløfte (men ikke fattigdomsløfte), og de bor ikke i kloster. Sekularprester utdannes ved egne presteskoler – presteseminar – og er i utdanningen ”prestestudenter” eller ”seminarister”.

Hva vil det si å ha et prestekall?

- En mann har et prestekall når Kirken og han selv er overbevist om at Gud ønsker at akkurat denne mann skal bli prest i Den Katolske Kirke. Det faktum at et prestekall må godkjennes av Kirken, innebærer at enkelte kan tro at de har prestekall uten at dette egentlig er tilfelle, for eksempel

Hvor lang utdannelse/forberedelse er det?

- For å bli prest kreves seks år med utdanning; to år filosofi (med latin og gresk), et år i menighetspraktikum og tre år teologi. Enkelte presteseminar har lengre utdannelse, og i enkelte (meget få) unntakstilfeller kan utdannelsen kuttes ned. I løpet av studiene

omfattende evaluering hvert år, som danner basis for en beslutning om prestestudenten får fortsette eller ikke. Samtidig må det understrekes at prestestudenten selv er den viktigste personen i hele prosessen, og hans egen vurdering av seg selv, i bønn og studier, i samråd med sine veiledere og sin biskop danner grunnlag for hans egne valg om å

er det også små seremonier som markerer at prestestudenten har nådd et høyere stadium eller blitt betrodd spesielle oppgaver i Kirken. Etter å ha fullført to år blir studentene innsatt som lektor og gitt i oppgave å lese i messen, undervise i troen og forberede barn og unge på å motta sakramentene. I løpet av det første året med teologi blir man innsatt akolytt, og satt til å gjøre tjeneste ved alteret i messen og til å dele ut kommunion til de som er syke og ikke kan komme til Kirken. Etter det fjerde studieår blir man gitt ordinasjonskandidatur, hvor studenten uttrykker sitt ønske om å fullføre studiene og bli ordinert, og hvor Kirken bekrefter at studenten har mottatt et kall fra Gud. Etter fem år ordineres prestestudenten til diakon, avlegger lydighetsløfte og sølibatsløfte og gis myndighet til å døpe, ektevie, begrave og preke i messen. Mens prestestudenter er legmenn, er diakoner medlemmer av geistligheten.

Hvem er det som avgjør om du kan prestevies eller ikke?

- Det er Kirken (representert ved biskopen og presteseminarets rektor) som gjør de nødvendige vurderinger, og prestestudenten gjennomgår en

fortsette eller ikke.

Hva er det mest utfordrende ved å være prestestudent?

- Det mest utfordrende er nok å på en fornuftig måte å kombinere og fullføre de forskjellige krav som en prestestudent kontinuerlig presenteres for. I mine øyne er det fire slike krav som en (ofte med lite hell) prøver å integrere: Å leve et liv i tråd med Guds Ord som Herrens disipler, noe alle katolikker er kalt til. Å gjennomføre en omfattende (og fulltids) filosofisk og teologisk utdanning. Å delta i presteseminarets program utover studiene (tidebønnene, messe, husoppgaver, samtaler med veiledere osv.). Og sist men ikke minst å komme frem til en veloverveid avklaring av ens kallet i livet - være det prestekall eller ikke. Ofte kunne man trenge dager med mer enn 24 timer og uker med mer enn 7 dager!

KD

Foto: Raděk Doupovec

Kampanje

Bønn for preste- og ordenskall

Biskop Bernt Eidsvig av Oslo kalte den 13. januar inn representanter fra alle ordenshus, institutter og felleskap i bispedømmet til møte om preste- og ordenskall. Her ble det bestemt at det hver første fredag i måneden skal feires messe for preste- og ordenskall i samtlige menigheter bispedømmet.

I Oslo vil biskopen eller generalvikaren alltid være tilstede i messen. Etter messen i Oslo blir det også arrangert treff, der ett eller flere ordenshus skal presentere seg. Messe og treff er særlig myntet på alle som på en eller annen måte engasjeres i eller av preste- og ordenskall. Både de som har sitt eget kall i bønningen og de som har andres kall i bønningen er velkommen!

Foreløpig er disse datoene fastsatt (for tid og sted, følg blant annet med i menighetsblad og på www.katolsk.no):

- 2. feb.: Messe for "det gudviete liv" m/kirkekaffe
- 3. mars: Dominikanerinnene fra Katarinahjemmet
- 7. april: Augustinerkorherrene
- 5. mai: Picpuspatrene
- 2. juni: Oslo Katolske Bispedømme
- 7. juli: Oslo Katolske Bispedømme
- 4. aug.: Maristene
- 1. sept.: St. Josephsøstrene
- 6. okt.: Fransiskanerne
- 3. nov.: St. Carolus Borromeus søstrene
- 1. des.: Focolare

Pave Johannes Paul IIs siste bok foreligger på norsk:

“Erindring og Identitet”

av Torben Riis

Den 22. februar i fjor utkom pave Johannes Paul IIs femte bok, “Memory and Identity”. Boken er nå også oversatt til norsk og utgitt av Genesis forlag. Den er et resultatet av samtaler paven hadde med to polske filosofer og gamle venner - Joseph Tischner og Krystof Michalski - i Castelgandolfo i 1993. Pave Johannes Paul II uttaler seg om det 20. århundres totalitære ideologier og deres idéhistoriske opphav. Det er en gjennomgang av europeisk historie fra opplysningstiden og fremover, og pavens ledemotiv er spørsmålet om godt og ondt. Avslutningsvis får vi også innsyn i hvordan Johannes Paul II opplevde attentatforsøket i 1981, og hvordan han tolket omstendighetene rundt hendelsen.

Det 20. århundre var frihetens og demokratiets århundre, men det var samtidig verdenskrigenes og folkemordenes epoke. Den russiske revolusjon, den spanske borgerkrig, to verdenskriger, konsentrasjonsleirene i Tyskland og Sovjet, hungersnøden og undertrykkelsen i Kina, Vietnam-krigen, folkemordet i Kampuchea – listen er nesten endeløs, lidelsenes sum ufattelig.

Hvor kommer all ondskaper fra? Sadismen i konsentrasjonsleirene, umenneskeligheten hos en Stalin, Hitler, Pol Pot og de andre despoter som uten å blinke ofret millioner av menneskers liv på slagmarkene, i

arbeidsleirene og i gasskamrene? Sjeldent har det vært mer presserende å søke svar på dette spørsmål enn nettopp nå, for ganske visst har man alltid kjent til krig, ufred og menneskelig ondskap, og ganske visst er spørsmålet langt fra nytt, men aldri før har vi kjent til grusomheter i den målestokk vi har opplevd i de seneste generasjoner, og aldri før har de destruktive krefter vi rår over vært mer skremmende enn nå.

Hvordan skal vi forstå det onde?

Pave Johannes Paul IIs siste bok “Erindring og identitet” beskjeftiger seg i vidt omfang med det ondes problem, betraktet både i et konkret historisk og i et teologisk perspektiv.

For å forstå hva det onde er, skal vi helt tilbake til Bibelens skapelsesberetning og til begrepet “arvesynden”. Her siterer paven den hellige Augustin, som definerer synden slik: *amor sui usque ad contemptum Dei* – en selvfølelse/selvglede så sterk at den fører til forakt for Gud. Adam og Evas syndefall består i ønsket om selv å ville bestemme hva som er godt og ondt. Dette hovmod kan, sier paven, bare overvinnes ved sin motpol: *amor Dei usque ad contemptum sui* – kjærligheten til Gud, som bevirker at vi i ydmykhet erkjenner oss selv som syndige, ufullkomne mennesker. Synden mot Helligånden,

Nettopp denne tankegang er, fortsetter paven, dypt rotfestet i europeisk filosofi. Descartes’ berømte setning *cogito, ergo sum* – jeg tenker, altså er jeg – betegner et radikalt brudd med middelalderens religiøst funderte tenkning hvor *esse* alltid går forut for *cogito* eller *cognosco* – dvs. hvor verden eksisterer som en objektiv realitet (skapt av Gud), uavhengig av om jeg erkjenner den som sådan eller ikke. Hermed, sier paven, forsvinner Åpenbaringsens Gud. Gud reduseres til et begrep, et produkt av den menneskelige tanke.

Det autonome menneske

Konsekvensen av dette er igjen at vi mister evnen til å forstå det onde. Det onde kan kun forstås i forhold til det gode, i siste instans til Gud, som har skapt verden. I det øyeblikk mennesket oppfatter seg selv som autonomt, bryter etikken sammen:

“Hvis det er overlatt til mennesket selv, uavhengig av Gud, å bestemme hva som er godt og ondt, kan det også bestemme at en bestemt gruppe mennesker skal utryddes. Den slags beslutninger ble f.eks. tatt av dem som kom til makten i Det Tredje Rike ad demokratisk vei, blott for at de kunne misbruke sin makt til å virkeliggjøre den nazistiske ideologiske programmer, som bygde på rasistiske prinsipper. Lignende beslutninger

“Paven øser her av et langt livs erfaring og gir oss innblikk i sine tanker om en bred vifte av religiøse og politiske emner.”

den synd hvorom Jesus sier at det er den eneste som ikke kan tilgis (Matt 12,31), består nettopp i ikke å ville ta imot hjelp, ikke å ville ta imot den frelsende hånd som Kristus rekker ut mot oss, å si nei til Guds kjærlighet og nåde fordi man har gjort seg selv til Gud.

ble tatt av kommunistpartiet i Sovjetunionen og i andre land som var underlagt den marxistiske ideologi.”

Paven fører denne linjen videre opp til nåtidens lovfestede drap på ufødte barn og kommer også inn på det moderne sekulariserte samfunns angrep på familien, som blant annet

manifesterer seg som politiske krav om å få anerkjent homoseksuelle parforhold som alternative familierformer.

Hvorfor skjer alt dette? Svaret er enkelt, sier paven. Det skjer fordi vi ikke vil kjennes ved Gud som Skaperen og følgelig som den som alene avgjør hva som er godt og ondt. Det skjer fordi vi ikke vil anerkjenne at det er noe som heter menneskets "natur", med andre ord, at vi er "uttenkt" av Gud, men insisterer på å betrakte mennesket som et produkt av vår egen tanke, en størrelse som kan formes fritt og tilpasses omstendighetene.

Å bekjempe det onde

Vil det si at ondskaper får det siste ord? Nei. Som kristne vet vi at Jesus har seiret over det onde. Men, sier paven, denne seieren er ikke alene en gave som vi mottar, men i høy grad også en oppgave. "Følg meg", sier Jesus.

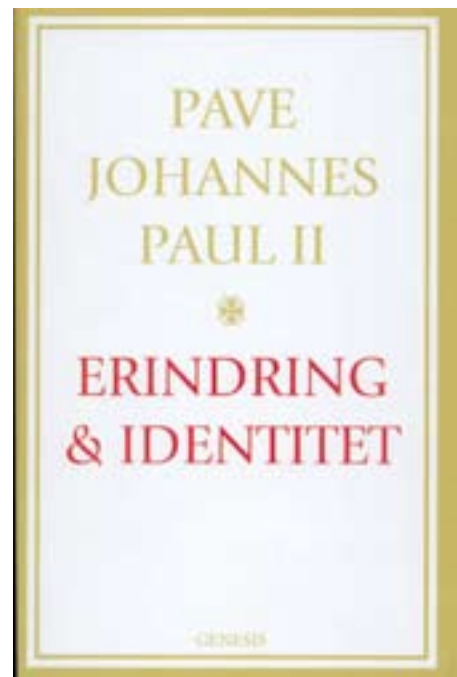
Oppfordringen til å "etterfølge Kristus" er en oppfordring til å la seg føre

oppbærer med som tidligere i vårt liv å utgjøre en fare for oss, især da vi ennå befant oss på renselsens stadium. Skapte ting og i særlig grad andre mennesker kommer ikke blott til å stå i sine sanne lys, men fører oss også til Gud selv, slik som han har villet åpenbare seg for oss: som Fader, Forløser og Brudgom."

Et langt livs erfaringer

Pavens bok rommer videre en meget spennende redegjørelse for hva vi rettelig skal forstå ved begrepene "menneskelig frihet" og "ansvar", herunder en kritisk gjennomgang av Kants etikk. Også spørsmålet om forholdet mellom individ og samfunn, herunder forskjellen på patriotisme og nasjonalisme, blir behandlet. Boken er i det hele tatt en gullgruve for den som ønsker å trenge inn bak fenomenene i en moderne virkelighet, som ofte kan forekomme kaotisk.

Paven øser her av et langt livs erfaring og gir oss innblikk i sine tanker om en bred vifte av religiøse og politiske emner. Hva kan vi lære av historien? Hvordan forholder frihet

Pave Johannes Paul IIs siste bok, "Erindring og Identitet", er nå utgitt på norsk på Genesis forlag. Boken er oversatt av Eimund Anda Nordberg. Dette er Johannes Paul IIs femte bok. I 1994 utga han "Over håpets terskel", i 1996 "Gave og mysterium", i 2003 diktsamlingen "Romersk triptykon", og i 2004 "Kom, la oss gå bort herfra".

lyktes dem å gi en blodoverføring og deretter å gjennomføre en vellykket operasjon.

Hvem sto bak attentatet? "Jeg tror", sier paven, "at det var en av de siste krampetreknninger fra det 20. århundres hovmodige ideologier. Både fascisme og nazisme likviderte mennesker. Det gjorde kommunismen også."

Ondskaper i det 20. århundre, konkluderer paven, var en ondskap av gigantisk omfang, en ondskap som benyttet statsapparatet som sitt redskap for å gjennomføre sitt forehavende, en ondskap som var satt i system.

Men – og det er et viktig poeng som paven understreker mange steder i boken – det finnes ikke noe ondt som Gud ikke kan vende til et større gode. Der finnes ingen lidelse som Gud ikke kan forvandle til en vei som fører til ham. Kristus har forløst verden gjennom sin lidelse og gitt den en ny mening.

"Boken er i det hele tatt en gullgruve for den som ønsker å trenge inn bak fenomenene i en moderne virkelighet, som ofte kan forekomme kaotisk."

på forløsningens vei. Den begynner med en indre renselse, med at vi – som Jesus sier til den unge mann som spør ham hva han skal gjøre for å få evig liv – holder budene, dvs. bestreber oss på å bekjempe synden, overvinne vår egoisme. På den måten utvikler vi en moralsk bevissthet, lærer de sanne verdier å kjenne. Når vi f.eks. bestreber oss på å overholde budet om ikke å bære falsk vitnesbyrd, lærer vi litt etter litt å holde av sannheten og utelukke løgn og forstillelse fra våre liv. Det siste stadium på denne veien, den sjelelige forening med Gud, kan, som mystikerne har vist oss, oppnås gjennom bønn og kontemplasjon, men vi kan også, sier paven, finne Gud i vår hverdag:

"Vi kan finne Gud i alle ting, vi kan oppnå fellesskap med ham i og gjennom alle ting. Skapte ting

seg til sannhet? Hvordan bør forholdet være mellom Kirke og stat? Også emner som "det moderne demokrati", "Europa" og "Kirkens identitet" blir behandlet.

Attentatet

På bokens siste sider kan man lese pavens egen vurdering av attentatet mot ham den 13. mai 1981. Paven tolker begivenheten som et vitnesbyrd om Guds nåde. Agca var en erfaren skytter, og det levner ingen tvil om at han skjøt for å drepe. Men, sier paven, det var som om noen styrte og avbøyd kulen.

Paven mistet bevisstheten ved ankomsten til sykehuset. Før det følte han smerter, men samtidig en merkelig indre fred. Legene trodde først ikke at han ville overleve, på grunn av det store blodtapet og fordi hans indre organer var skadet, men det

Å være til er å tilbe

– om eukaristisk tilbedelse

”Vi er kommet for å tilbe ham”, var tema for Verdensungdomsdagene i Köln i fjor. I Köln oppbevares angivelig relikviene av de hellige tre konger. Som de hellige tre konger tilba barnet i krybben, skulle unge fra hele verden komme sammen og tilbe og feire Kristus. Da pave Benedikt XVI skulle oppsummere 2005, sa han at det som gjorde aller sterkest inntrykk på ham under Verdensungdomsdagene ikke var ropene, begeistringen og jubelen, men den intense stillheten blant en million unge som var samlet i tilbedelse foran alterets sakrament.

Verdensungdomsdagene fant sted midt under det eukaristiske år som ble avsluttet med bispesynoden i Roma i oktober. Også under synoden, som hadde eukaristien som tema, ble det avsatt tid til tilbedelse. Paven bemerket at om den eukaristiske tilbedelse og messen engang ble ansett for å stå i motsetning til hverandre, synes dette motsetningsforholdet å være overvunnet i dagens kirke.

Sakramental tilbedelse er en andaktsform som i flere årtier har vært så godt som borte og nærmest blitt regnet som avlegs, men som nå er gjenoppstått i Norge som i andre vestlige land, først og fremst blant unge mennesker. ”Vi ser en spektakulær retur, i sær blant ungdom”, skriver det franske katolske magasinet *La Vie* om dette fenomenet i et oppslag i 2005.

I Frankrike fikk den for alvor et oppsving etter Verdensungdomsdagene

i Paris i 1997. Ungdom fortsatte å samles i stille bønn foran Sakramentet. En slik gruppe samler ukentlig gjennomsnittlig 200 ungdommer hver onsdag i en av Paris kirker. Andre tilbringer en natt i måneden i eukaristisk tilbedelse, og der fins menigheter hvor der er tilbedelse døgnet rundt, uken gjennom. Grupper på 168 personer – en for hver av ukens timer – forplikter seg på å tilbringe en time i bønn foran alterets sakrament. Kapeller hvor mennesker

samles for tilbedelse har spredd seg raskt i Frankrike. Under evangeliseringsdager og -uker har man også satt opp provisoriske kapeller ved metrostasjoner og andre trafikkerte punkter, som letter tilgjengeligheten og som er hyppig besøkt.

For det troende menneske er skapningens avhengighet av Skaperen en realitet. Skapt for å tilbe er tema for et foredrag av Stockholm biskop, Anders Arborelius, hvor han blant annet sier:

Å være til er å være i tilbedelse. Bare det faktum at vi er til og skapt av Gud, gjør at vi er i stand til å tilbe. I katekismen står det: Hva er livets mening? Svaret er: Å tjene og tilbe Gud. Finner jeg frem til denne grunntilbedelse av Gud, sier biskop Arborelius videre, så har livet en skjønnet, en dybde uten

”For å evangelisere verden trengs det apostler som er eksperter på å feire, tilbe og kontemplere Jesus i eukaristien”, sa pave Johannes Paul II ved åpningen av Det eukaristiske år i 2004.

like. Det er fullt mulig å tilbe Gud selv om jeg ikke er opplagt til det, selv om jeg har vanskeligheter. Jeg kan legge til side alle forventninger til egne prestasjoner, og bare være foran Gud, eksponert for Gud, med alt mitt alle mine plager, bekymringer, sorger og gleder. For å være til er å være i tilbedelse. Det ommer tydelig til uttrykk i åndedrettet; jeg ånder inn og mottar alt, jeg ånder ut og gir alt. Slik mottar vi og gir hele tiden.

”For å evangelisere verden trengs det apostler som er eksperter på å feire, tilbe og kontemplere Jesus i eukaristien”, sa pave Johannes Paul II ved åpningen av Det eukaristiske år i 2004. At eukaristifeiringen er av vesentlig betydning for katolsk kirkeforståelse og fromhetsliv, er udiskutabelt. Sakramentsprosesjoner og sakramental tilbedelse har imidlertid vært av større eller mindre betydning i århundrenes løp.

Fra det 4. århundre ble det vanlig å oppbevare eukaristien for å kunne bringe den til syke. I det 13. århundre, på et tidspunkt hvor mange fornektet Jesu virkelige nærvær i eukaristien, fikk vi monstrans og sakramentstilbedelse og sakramentsprosesjoner. Det er i dette tidsrom Thomas Aquinas skriver sakramentshymnene som er en del av Kirkens store arv; Pange lingua, O salutaris Hostie, Lauda sion salvatore, Adoro te devote. I det 14. århundre blir festen for Kristi legeme og blod innstiftet. I etter-reformatorisk tid ble den eukaristiske kult enda mer sentral i katolsk doktrine. Mens Det annet vatikankonsil fremholder eukaristien som ”kilde til og høydepunkt for hele det kristne liv” (LG 11).

For å vende tilbake til Frankrike. De mange tilbedelses-initiativene er slett ikke ukontroversielle. Reaksjoner som ”brødet ikke laget for å betraktes, men for å deles”, er bare én. Andre gir uttrykk for skepsis av økume-

niske årsaker. Atter andre frykter en passiv kristendom som reduserer kristendommens sosiale forpliktelser. Men de som ledsager ungdommen, ser annerledes på det. Konfrontert med en ”støyende, rastløs og usikker tilværelse” ser åndelige veiledere en tørst etter stillhet hos mange unge. Tilbedelse kan være en hjelp til å tre inn i stillheten, til lettere å komme i bønn. Det stilles ikke krav til prestasjoner, det er bare tale om å være foran og med Vår Herre i stillhet og overgivelse. ”Tilliten, trofastheten, Jesus som alltid er den samme – En natt her hjelper dem til å gjøre riktige valg. De finner retning i livet,” sier en av ledsagerne. Erkjennelsen av at Gud en objektiv realitet utenfor dem selv, uavhengig av dem selv, en Gud som er enten man føler det eller ei, er også en sunn motvekt til en sentimental og subjektiv kristendomsforståelse.

ABH

A

t Kristus i sakramentet har en samlende og tiltrekkende kraft, er tydelig også i Sigrid Undsets konversjonsroman, *Gymnadenia*, hvor hovedpersonen Paul Selmer befinner seg i St. Olav kirke i Oslo:

”Det var så snodig også, at her lå han på kne i Sankt Olavs kirke og skulde til å be til Gud –.

Han forsøkte å huske på, hvorfor det nettopp var her han var havnet, tittet op og festet blikket på den lille flakkende, røde luen fremme i mørket. Og med ett gikk det op for han, så det kjentes som han ble rystet alt igjennom – hvis det var sant, det som den lille røde lampen hang der for bekjenne – ja da, ja da!

Hvis det var sannheten om Jesus – som han hadde hørt så meget snakk om, menneskelig vidtsvevende, menneskelig skråsikkert, så han var blitt lutlei bare navnet – hvis det var sannheten, at her var Han virkelig tilstede på en hemmelighetsfull måte, bundet i noget materielt, et sakrament – og etsteds i undergrunnen av sitt vesen visste Paul plutselig hva et sakrament var, enda han ikke forstod noget.

Det er simpelthen for godt til at det kan være sant.”

OKBs nye generalvikar om:

Fruktbarhet og ordensliv

Den nye generalvikaren i OKB, p. Arne Marco Kirsebom SS.CC.

P. Arne Marco Kirsebom SS.CC. ble den 9. desember 2005 utnevnt av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. til generalvikar i Oslo Katolske Bispedømme. P. Kirsebom tiltrådte den 1. januar 2006 og vil i en overgangsfase frem til 1. mars virke sammen med p. Berislav Girgic, som har vært generalvikar siden 1. september 2004. Broen har i denne forbindelse utfordret den nye generalvikaren til å presentere sitt ordenssamfunn, Picpusordenen.

Når vi vil forsøke å forstå ordenslivet i sin dybde, bør vi strekke oss langt i refleksjonen for å få et godt grunnlag for forståelsen. Derfor vil vi først se på menneskets teologiske virkelighet.

Bibelen forteller oss at da Gud valgte å skape mennesket, valgte han å skape det i sitt bilde, til mann og kvinne skapte han dem. Det er en helt vesentlig tanke om mennesket vi vil ha med oss. Det må sees som en helhet: å være Guds bilde og å være mann og kvinne. Men vi må ikke tenke det slik som om mann og kvinne utgjør hver en halvdel av bildet. Nei, hver enkelt og sammen er de Guds bilde. På en måte som Gud er Fader, Sønn og Hellig Ånd, tre og likevel én, hver enkelt helt Gud.

Teologisk kan det utarbeides en analogi mellom Guds indre liv som Fader og Sønn og menneskets liv som mann og kvinne. At mennesket er to kjønn som utfyller hverandre har sin grunn i Gud. Man kan se en analogi mellom det fruktbare forhold mellom Faderen og Sønnen i Gud som er Den hellige Ånd og den fruktbarheten mellom mann og kvinne som gjør barnet mulig. Når vi snakker om analogi mellom Gud og menneskene, gjelder det kun dersom vi tenker oss at ulikheten mellom Gud og menneskene er større enn enhver likhet.

En analogi til menneskets virkelighet i to kjønn, finner vi også i forholdet mellom Kristus og Kirken. Som Eva skapt av Adams ribben, fødes Kirken på en analog måte av Herrens åpne side. Kirken er vesentlig kvinnelig og moderlig. En kvinnelighet som kan være en grunn for Gud bare å velge menn til Kirkens prester.

Menn og kvinner som utifra et kall velger å følge de evangeliske rådene i ordenslivet om å leve i kyskhet, fattigdom og lydighet, kalles til å leve det nå, det vi alle en gang skal leve i himmelen. Ordensløftene er basert i Guds eget indre liv. Menn eller kvinner slår seg sammen i klosterfelleskap for å styrke hverandre i avkallet på å leve et liv med det utfyllende annet kjønn. Slik sett kan også den kyske oppleve det utfyllende i det annet kjønn, ved ikke å leve ut den legemlige forening med det annet kjønn, men i avkallet finne kraft og rom til åndelig vekst og fordykning.

Fruktbarheten i forholdet mellom mann og kvinne er ikke kun innenfor det legemlige, men også i det åndelige. Et kyskt forhold mellom en mann og kvinne kan frembringe en spesiell åndelig frukt. I Kirkens lange historie har den vært beriket med mange åndelige "par" som har båret rik frukt i grunnleggelser av ordener, åndelig fornyelse m.m. Den utfyllende spenning som ligger i forskjellen mellom mann og kvinne er rikere enn bare det legemlige skulle tilsi. Det gir billedligheten med Gud en større bredde og dybde.

For å nevne noen av de mer berømte par: Benedikt og Skolastika, Frans og Klara, Teresa av Avila og Johannes av Korset, Frans av Sales og Fransiska Chantal. I tillegg finnes det sikkert mange andre par som har båret åndelig frukt. Et av disse grunnla min egen orden.

En orden fødes

Pierre Coudrin, født 1768, fra en liten landsby i nærheten av Poitiers i Frankrike, forberedte seg på å bli prest da revolusjonen brøt ut i 1789. Plutselig raste samfunnet rundt ham sammen. Det var som om hans samtid fikk apokalyptiske trekk. Det nære og fortrolige var med ett borte. Man måtte orientere seg på nytt.

Coudrin visste at i en slik kaotisk situasjon i landet ville det være viktig i Kirken å orientere seg etter Den hellige Stol og ikke falle for fristelsen å løpe over til det nye regimet. Prestevigselen fant derfor sted den 4. mars 1792 i hemmelighet i biblioteket til

Det irske seminar i Paris, utført av en Romatro biskop.

Den nyvigslede presten dro hjem til sin landsby Coussay-les-Bois for å feire sin første messe. De nye makt-haverne ville at han skulle lese et dekret ved slutten av messen med et opprop til å velge en nye sogneprest i tråd med de nye myndighetenes bestemmelser. Coudrin erklærte at han og hans familie ikke ville gjøre det og måtte rømme.

Han fant tilflukt i et lite hemmelig loft ved et slott, La Motte d'Usseau. Her tilbrakte han seks måneder i skjul med tidebønnene og kirkefedrene. Hver midnatt steg han ned i

Henriette Aymer de la Chevalerie.

etasjen under og feiret messen. Etter messen tok han med korporalet opp, overbevist om Herrens nærvær selv i de minste partikler. Her legges grunnen for den senere ordens tilbedelse. I denne tiden er det han får en visjon hvor han ser skarer av hvitklede menn og kvinner går ut i verden for å misjonere. Ordenen fødes i hans hjerte.

Men den utfyllende kvinne mangler. Hun finnes i 1794, en dag i et fengsel, Henriette Aymer de la Chevalerie, en ung adelskvinne født i 1767, er innesperret med sin mor. To sjeler møtes som vokser sammen til en åndelig enhet. Forståelsen er dypt gjensidig om hvordan møte samtidens forvirrede mørke. Svaret må ligge i Guds kjærlighets lys.

I sin søkning på svar, ser de at Guds kjærlighet er blitt åpenbart på en særskilt måte i Jesu og Marias helligste Hjerter. Den rene kvinnes hjerte som mottar Guds rene Sønn og som bevarer alt i sitt hjerte. De to hjertene som er forbundne i svangerskapet, på livets vei, som gjennombores av en lanse og et smertens sverd under korset, som så gjennomstrømmes av en usigelig glede etter oppstandelsens gjensyn. To menneskelige hjerter, Guds Sønnens som går inn i Guds fullkomne enhet, morens hjerte ved Guds side i forbønn for Kirken.

Det ble en orden med flere grener, brødre, søstre og legfolk. Grunnlagt julenatt 1800, Sønnens fødselsdag som fødselsdag for "Kongregasjonen av Jesu og Marias Helligste Hjerter og den evige Tilbedelse av det allerhelligste Altersakrament", ved at Pierre, som fra nå av tar ordensnavnet Marie-Joseph og Henriette avlegger de evige løftene i kapellet i La Grand Maison i Poitiers. I 1805 kjøper den unge kongregasjonen, som opplever en rask vekst, et hus i Rue de Picpus i Paris, noe som vil gi ordenen kallenavnet Picpusordenen.

Den evige tilbedelsen var begynt allerede i 1797 i La Grand Maison og ble gjennomført ved at det bestandig var en søster tilstede foran tabernaklet, noe som ble gjennomført uten avbrudd frem til midten av 1960-tallet. Ikke uten grunn kaller Moder Henriette nye grunnleggelser for "tilbedelser". I tilbedelsen søkte de å sone de mange misgjerninger som ble begått mot Guds kjærlighet i verden.

Ordenen ser nå tilbake på mer enn 200 år historie og den må fortelles i en annen sammenheng. Noen utvalgte merkeår er viktige: 1817 blir den nye ordenen, basert på Benedikts regel, godkjent av Den hellige

Pierre Coudrin.

Stol og i 1825 blir den tildelt Oceania som misjonsområde. 1889 dør ordensens første saligkårede, p. Damian de Veuster, de spedalskes apostel på Molokai, 1920 grunnlegges den tyske provinsen og samtidig kommer den første pateren til Norge, Pater Cyriakus Toll sccc.

Ordenen er i dag en liten orden i verdenssammenheng, men har den spesielle egenskapen av å være grunnlagt av et "hellig par" og bærer den utfyllende spenning mellom det maskuline og feminine i sin spiritualitet, det komplementære i en helhet som vil betrakte Guds kjærlighet til verden, som vil forkynne den og som vil leve den. I Jesu og Marias hjerter får denne kjærligheten en helt konkret og tydelig form og innhold.

P. Arne Marco Kirsebom SS.CC.
Generalvikar

Picpusprester i Norge i dag:

- Biskop Georg Müller av Trondheim
- Emeritert biskop av Oslo Gerhard Schwenzer
- P. Heinz-Josef Catrein, Kristiansand
- P. Gerhard Filak, Oslo
- P. Janusz Fura, Drammen
- P. Robert Kanoza, Hamar
- P. Arne Marco Kirsebom, Oslo
- P. Olav Müller, Kristiansand
- P. Pawel Piotr Wiech, Kristiansand

I tillegg er det i OKB fire legpicpuser.

Bistand nytter

– Øst-Timor overtar egen tuberkulosebekjempelse

Verdens yngste nasjon overtok den 5. januar 2006 selv kampen mot tuberkulosen i eget land, etter ti års samarbeid med Caritas Norge.

Øst-Timor ligger i et av de områder av verden som er hardest rammet av tuberkulose. Tvangsinnlemmelsen i Indonesia i 1975 førte blant annet til at østtimoreserne så med stor uvilje på indonesiske samfunnsinstitusjoner, deriblant også det som måtte være av indonesisk helsevesen. Den katolske kirke fremstod derimot som et samlende uttrykk for landets nasjonale identitet, og det var Kirkens institusjoner på en rekke områder som hadde folkets tillit, deriblant helsesentrene denne drev. Landet hadde vært portugisisk koloni fra 1600-tallet. I kjølvannet av revolusjonen i Portugal i 1974 løsrev Øst-Timor seg, men for bare kort etter å bli innlemmet i nabostaten Indonesia. Det radikale regimet i Øst-Timor virket mistenkelig både på det indonesiske Suharto-regimet og på USA. Øst-Timor hadde imidlertid gjennom hundreårene under Portugal utviklet en helt annen identitet enn Indonesia – blant annet er langt de fleste østtimoresere katolske kristne, mens Indonesia er muslimsk.

I 1995 henvendte biskop Carlos Belo av Dili seg til Caritas Norge for å få hjelp til å synliggjøre Øst-Timors problemer, både i forhold til brudd på menneskerettighetene og fattigdom. Dette var året før han sammen med José Ramos-Horta – i dag landets utenriksminister – fikk Nobels fredspris og ble en kjent internasjonal størrelse. Som deltager i det verdensomspennende katolske Caritas-nettverket var organisasjonen velkjent på Øst-Timor, og hen-

vendelsen fra Belo resulterte i et ti år langt samarbeid. Caritas' internasjonale kontaktnett var sterkt med på å få rettet verdens oppmerksomhet mot de uholdbare forholdene i det okkuperte Øst-Timor.

Hovedvirksomheten for Caritas Norge ved siden av å rette søkelys mot brudd på menneskerettigheter og fattigdom, har vært å bekjempe tuberkulosen og finansiere et stipendprogram for å utdanne ungdom. Manglende kvalifisert personell er en av hovedutfordringene for Øst-Timor. 42 % av den voksne befolkning er analfabeter.

Caritas Norge oppnådde økonomisk støtte fra norsk UD for å kjøpe tuberkulosemedisiner til utdeling gjennom de katolske helsesentrene. Det viste seg at innsatsen trengte en fastere organisering, og et tuberkuloseprogram ble utformet. Tuberkulosearbeidet ble et arbeid som involverte også andre deler av Caritas-nettverket.

”Det norskstøttede tuberkuloseprosjektet er nå ved veis ende, og det føles som litt av en triumf at den østtimoresiske stat den 5. januar 2006 kunne overta ansvaret selv.”

Caritas Norge tok initiativ til opprettelsen av et samarbeidsforum for å koordinere bistanden fra de forskjellige Caritas-organisasjoner som støttet arbeidet. De andre deltagerne var Cafod (Caritas England), Caritas Australia, Trocaire (Caritas Irland) og CRS (Caritas USA). Her i Norge kontaktet Caritas medisinske miljøer som hadde spesialkompetanse i å be-

kjempe sykdommer som tuberkulose, og blant annet fikk man den norske tuberkulosespesialisten Einar Heldal tilkoblet prosjektet. Den unge østtimoresiske legen Rui Araujo ble ansatt som leder. Sammen med katolske munke- og nonneordener kunne man i løpet av kort tid gi et tilbud gjennom de allerede eksisterende katolske helsesentrene. Programmet bestod både i å utdanne leger og helsearbeidere, og i en strategi for å nå ut til befolkningen som i alt overveiende grad bodde på landsbygda. Selv om Øst-Timor med sine vel 800 000 innbyggere ikke er større enn Buskerud fylke, var det berglendte landet nesten uten veier og kommunikasjonsmidler. Helsearbeiderne har derfor tildels måttet ta seg frem til avsidesliggende landsbyer til fots med medisiner og for å lære befolkningen grunnleggende hygiene. Et viktig og særlig utfordrende punkt i sykdomsbekjempelsen har vært å få smittede til å gjennomføre hele medisinkuren. På Øst-Timor som i

mange andre fattige land er det ofte slik at pasientene slutter å ta medisiner straks de føler en viss bedring, og så selger de heller medisinerne videre for å skaffe seg en liten tilleggsinntekt. Det er imidlertid avgjørende viktig at pasientene gjennomfører hele kuren så de ikke utvikler resistens mot ny behandling.

Nå kan du støtte Caritas online!

Nå kan du gi ditt bidrag til Caritas Norges arbeid for å forandre verden ved noen få tastetrykk via www.caritas.no! Du velger selv beløpet - og betaler raskt og sikkert via nettet med ditt kredittkort.

Gå til www.caritas.no og trykk deg videre fra forsiden.

I 1998 ble Suharto-regimet i Indonesia styrtet, og det nye styret lot seg året etter overtale til å gjennomføre en folkeavstemning på Øst-Timor om områdets videre stilling. Med overveldende flertall fortalte øst-timoreserne at de ønsket seg ut av Indonesia for å bli en egen stat. Dette førte til de grusomste hevnaksjoner fra indonesisk militær – 300 000 mennesker flyktet, 80 % av infrastrukturen ble ødelagt, og 1300 mennesker ble drept. Øst-Timor stod så under FN-administrasjon til forholdene igjen var såpass ordnet at landet den 20. mai 2002 kunne få sin fulle selvstendighet. Som en følge av urolighetene ble også tuberkuloseprogrammet nær utradert, og medarbeiderne kom seg bare med nød og neppe fra urolighetene med livet i behold.

Det norskstøttede tuberkuloseprosjektet er nå ved veis ende, og det føles som litt av en triumf at den øst-timoresiske stat den 5. januar 2006 kunne overta ansvaret selv. Selv om Øst-Timor fremdeles er fattig og trenger støtte fra det internasjonale samfunnet, er Caritas Norges tuberkuloseprogram et tydelig eksempel på at bistand nytter: Caritas har ledet oppbyggingen av programmet samtidig med at man har utdannet folk på stedet til å ta ansvar og overta driften. I dag er det den unge statens eget helsevesen som viderefører bekjempelsen av tuberkulose med Caritas-utdannet personell. Rui Araujo som Caritas ansatte for for å lede det i begynnelsen, er forøvrig nå landets helseminister.

De fire partnere i tuberkuloseprogrammet. Fra venstre: Verdens Helseorganisasjon, WHO, representert ved Dr. Alex, Caritas Dili representert ved styreformann biskop Alberto Ricardo da Silva, Helsedepartementet representert ved viseminister Luis Lobato og Caritas Norge ved generalsekretær Kari-Mette Eidem. Foto: Caritas

Biskop Belo og Caritas Norges første Øst-Timor-koordinator – Basil Rolandsen – åpner Aileu tuberkuloseklinikk. Caritas Dili-direktør – Sr. Idalia Tavares – sa i sin tale ved overføringen av tuberkuloseprogrammet til den østtimoresiske staten at i de fem årene det nasjonale tuberkuloseprogrammet har eksistert har man kurerert over 20.000 pasienter for tuberkulose. Foto: Dorothy McGowan.

Hvorfor fikk Caritas Norge oppdraget med å organisere tuberkulosekampen på Øst-Timor? Norge nyter en respektert stilling i verdenssamfunnet, og Caritas Norge er en del av det internasjonale Caritas-nettverket som til sammen er en av verdens største og mest effektive hjelpeorganisasjoner. Medlemslandene organiseres i et internasjonalt nettverk, Caritas Internationalis, for å samordne større aksjoner. Organisasjonen holdes helt uavhengig av Kirkens forkynnende og misjonerende virksomhet, men den grunner seg på et kristent livssyn og på Den katolske kirkes sosiallære, som blant annet fremhever menneskets ukrenkelige verdighet, uavhengig av tro, kultur, kjønn o.l. Det som imidlertid først og fremst gjør Caritas-nettverket enestående i verdenssam-

menheng, er at det eies av og samarbeider med Kirken som vedvarende er til stede – både før, under og etter kriser. Siden organisasjonen dermed har kontakt med lokale menigheter og kirkelige strukturer i den verdensomspennende katolske kirke, har man å gjøre med lokalkjente folk med kunnskap om språk og skikker, som vet hvem som mest trenger hjelp. Særlig viktig for at Caritas Norge skulle lykkes på Øst-Timor, har også vært den vekt man legger på at utvikling skjer mellom to likeverdige partnere: Ved selv å være en jevnbyrdig deltager har mottageren kunnet påta seg stadig mer av ansvaret på kort tid, og anser seg altså nå å være i stand til å ta ansvaret for å bekjempe tuberkulosen i sitt eget land. Dette er definitivt et viktig skritt for verdens yngste nasjon.

Stein-Morten Omre
Medlem av styret for Caritas Norge

Kari-Mette Eidem
Generalsekretær i Caritas Norge

NORGE

Møte i Norsk Katolsk Bispe­råd

Biskopene for de tre kirkedistriktene i Norge, biskop Bernt Eidsvåg Can. Reg. fra Oslo Katolske Bispedømme, biskop Georg Müller S.S.C.C. fra Trondheim stift og biskop Gerhard Goebel M.S.F. fra Tromsø stift, var samlet i Tromsø mandag 9. januar 2006 til møte i Norsk Katolsk Bispe­råd. Norsk Katolsk Bispe­råd er et mer uformelt samarbeidsorgan for felles, nasjonale anliggender, og må ikke forveksles med Den nordiske bispe­konferansen.

Blant temaene som ble drøftet var at Midt- og Nord-Norge ønsker å knytte seg til det nye, sentrale medlems­registeret som Oslo Katolske Bispe­dømme har etablert. Dette vil gjøre det mulig for alle tre kirkedistriktene å holde en langt bedre kontroll med sine registre, ikke minst fordi en del katolikker flytter mellom kirkedis­triktene.

Videre ble fremdriften med tanke på liturgiske bøker diskutert, særlig utgivelse av et hverdagsleksikonar.

Det ble videre samtalt omkring Caritas, Norges Unge Katolikker (NUK), Norges Katolske Kvinneforbund (NKKF) og Sekretariat for kvinnelige ordenssamfunn i Norge (SKON), temaer som drøftes rutinemessig i rådet.

Biskopene la også inn et besøk hos karmelittnonnene og hos St. Elisabethsøstrene i Tromsø.

Neste møte i Norsk Katolsk Bispe­råd blir 24. oktober 2006 i Oslo.

Klosteret på Tautra kan bygges ferdig i år

Nonnene på Tautra har hele tiden sagt at det ikke er aktuelt låne penger til klosterbyggingen. Siden prosjektet er svært omfattende, har det ikke vært utelukket at byggingen måtte skje i flere etapper. Nå har søstrene imidlertid fått tilsagn på nok gaver til å ferdigstille byggearbeidene i én omgang. Disse nyhetene kommer samtidig med at arbeidet med å legge taket på klosterkirken er i gang. Kirken vil kunne romme 120 mennesker.

I søstrenes engelske nyhetsbrev, "Tautringer", forteller den gledelige nyheten:

"We have wonderful financial news. We are now assured of not having to stop construction since we have received enough in pledges for 2006 to complete our contract. We should actually have enough to buy some furniture and give the gardens a good start. We want to thank especially all of you who responded so generously to help create beautiful interior gardens. Our next pressing need is larger equipment for our herbal soap industry. We are excited that sculptor Knut Wold is designing our altar, tabernacle and lectern, and donating his time and exceptional talent. The larvikite (Labrador granite) is also a (3 ton) gift of the owner of the quarry in Larvik, Thor Lundh. Our abbey in Scourmont, Belgium, is giving us our choir stalls and desks, which will be made in ash by their carpenters, together with benches for our guests. We are so grateful to all our benefactors, and we are daily in awe of God's providence. Like the Northern Lights, God is always there. But we can see the beautiful activity only when it's cold and dark. So it is with faith: when we walk with loving trust into the

unknown, it is then that God bursts forth with the most brilliant displays of his grace.

We wish each of you in 2006 a generous share in the splendid, sparkling shower of God's blessings."

Feiring av Nordpolmisjonens jubileum i Mosjøen

Den 8. desember 2005, på høytiden for Marias uplettede unnfangelse, ble 150-årsjubileet for opprettelsen av Nordpolmisjonen feiret i Den Hel­lige Ånds menighet i Mosjøen.

Femten mennesker var samlet til messen som begynte kl.18.30. Statuen av Maria var plassert på et lite bord foran alteret og var omkranset av blomster, lys og røkelse. Liturgien ble feiret i all sin prakt med ministranter, lektor og kantor på plass, med både røkelse og offertorieprosesjon.

Den første del av prekenen ble viet nordpolmisjonærene og deres store pågangsmot i en tid der avstander og kommunikasjon var et stort problem. På den tiden var det vanskelig å nå folk på grunn av ytre omstendigheter. I dag er det de indre omstendigheter, som for eksempel likegyldighet overfor troen, som gjør at det er vanskelig å komme i kontakt med mennesker. Vi har i vår tid, som kristne, også ansvar for å forkynne evangeliet, og på den måten minske avstanden mellom mennesker og mellom mennesker og Gud. Alle er vi kalt til, på hver vår plass, å levendegjøre Guds rike.

Den andre delen av prekenen ble viet Maria og hennes uplettede unnfangelse. Det ble fremhevet at hun ikke er en gudinne og derfor ikke kan tilbes, men vi ærer og takker

henne fordi hun har sagt absolutt Ja til Guds vilje. I henne ser vi menneskets urbilde i forhold til Gud. Derfor er hun også blitt vårt store forbilde og vår søster i troen. Det gjorde stort inntrykk på menigheten da presten fortalte om forkynnelsen av dogmet i 1854 av Pius IX. Idet paven kom med forkynnelsen, brøt solen igjennom skydekket og kastet sine stråler på ham. Presten snakket også om at mange troende blander Marias uplettede unnfangelse sammen med Herrens bebudelse og at dette har skapt en del forvirring.

Etter sluttbønnen gikk menigheten i prosesjon ut på gaten og rundt kirken med Mariastatuen. Lourdessangen ble sunget av det ganske hjerte, og det skapte nok en viss sjenanse for dem som gikk forbi. Det er sjelden for folk å oppleve troen så utadvendt og levende.

Etter prosesjonen fikk menigheten velsignelsen av presten. Til slutt ble Te Deum sunget, og deretter gikk veien til menighetslokalet der kirkekaffen ventet.

P. Gunther Josef Jäger

VERDEN

Tema og dato for VUD 2008 kunngjort

Vatikanet har kunngjort tema for Verdensungdomsdagene (VUD) som finner sted i Sydney fra den 15. - 20. juli, 2008. Temaet er hentet fra Apostlenes Gjæringer (1,8) og lyder: "Dere skal få kraft når Den hellige ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner."

Både temaet og datoen ble offisielt bekreftet fra Vatikanets side den 3.

januar i den 15. utgaven av bladet "I Care", et tidsskrift for VUD som utgis av Det Pontifikale Råd for Legfolk. Tidsskriftet kunne melde at pave Benedikt XVI allerede har satt VUD 2008 på sin kalender, og at planleggingen frem mot arrangementet nå kunne tas fatt på.

Paven: Nei til terror, ja til religionsfrihet

I sin nyttårstale til det diplomatiske korps ved Pavestolen fokuserte pave Benedikt XVI på to temaer: Fordømmelse av terrorisme og krav om religionsfrihet, melder Vatikanradioens skandinaviske avdeling. Med utgangspunkt i krisen i Midt-Østen, der paven understreket både at Israels har rett til å eksistere og at palestinerne må få en mulighet til å utvikle demokratiske institusjoner, pekte paven på andre konfliktområder og sa at det er en risiko for kulturkonflikt i verden. Og denne risikoen forsterkes av den organiserte terrorisme som nå finnes overalt. Terrorismen har mange årsaker, ikke minst ideologiske og politiske som blandes med forvrengte religiøse forestillinger, men ingen omstendigheter kan rettferdiggjøre denne kriminelle virksomheten, sa paven.

Den røde tråd i Benedikt XVI's første nyttårshilsen til diplomatene, var hvordan sannheten kan lede til fred i verden. Engasjement for sannheten leder til engasjement for rettferdigheten; det er bare sannheten som tvinger en til å erkjenne hva alle andre har rett til. Engasjement for sannheten styrker retten til frihet. Mennesket kan og vil nå sannheten, men det skjer bare dersom mennesket er fritt, sa paven som også betonte religionsfriheten. Engasjement for sannheten åpner for tilgivelse og forsoning, sa Benedikt XVI og siterte sin forgjenger: "Det finnes ingen fred uten rettferdighet, og ingen rettferdighet uten tilgivelse." Men fred er ikke bare at våpnene tier, det handler om å la mennesker leve et verdig liv, sa paven og henviste til flyktninger, emigranter og ofre for menneskehandel. Til slutt minnet han diplomatene om at mindre enn halvparten av verdens militærutgifter er nok til å utrydde jordens sult - for alltid.

Hemmelig pavearkiv tilgjengelig på nett

Hvem som helst kan nå besøke Vatikanets hemmelige arkiver via internett, melder nyhetsbyrået Zenit. Arkivet brukes primært av Paven og den romerske kurie. Det eldste dokumentet i det 85 hyllekilometer store arkivet stammer fra det åttende århundre, og arkivet inneholder en nesten komplett dokumentasjon fra tiden etter 1198. Pave Leo XIII besluttet i 1881 at deler av arkivet skulle være åpent for forskere, men nå kan altså alle nysgjerrige få adgang via internett. Adgangen omfatter både et virtuelt besøk i arkivets gamle saler der man bl.a. kan beundre freskene, og mulighet til virtuelt å bla i dokumentene. For spesielt interesserte kan nevnes pave Klemens Vs absolutte til medlemmer av Tempelridderordenen (Chinon-pergamentet fra det 14. århundre) og dokumenter fra rettsaken mot Galileo Galilei. Av stor interesse for historikere er også sentrale dokumenter knyttet til enkelt-nasjoners historie. Man kommer inn i det hemmelige arkiv via Vatikanets hjemmeside <http://www.vatican.va/>, klikker på ønsket språk og så arkivet i Focus-seksjonen. Noe for norske journalister som lenge har klaget over det pavelige hemmelighold og i stedet har publisert fantasifulle røverhistorier?

Kardinal ser positive tegn for Kirken i Kina og Vietnam

(CWNews) Prefekten for Kongregasjonen for Troens Utbredelse, kardinal Crescenzo Sepe, ga i et intervju med avisen La Stampa nylig en positiv oppsummering av utviklingen i Kirkens forhold til Kina og Vietnam. Men han erkjenner også at Kirkens vanskeligheter i disse landene ikke er overvunnet. I Kina, sier Sepe, betraktes Kirken som en vestlig påvirkning. Den katolske kirke må ikke skjule sitt ansvar for tidligere feilgrep, sier han og henviser til at Kirken ble oppfattet som representant for den vestlige kolonialisme og en motstander av Kinas utvikling. Men Sepe sier at den kinesiske holdning er i ferd med å endre seg, og legger vekt på at Kirken i dag har en viktig mulighet til å hjelpe de kinesiske myndigheter med å nå målet om

samfunn der folk med forskjellig kulturell bakgrunn kan leve i harmoni. I november reiste kardinal Sepe til Vietnam for å ordinere 57 nye prester, og denne reisen representerte etter hans syn et historisk gjennombrudd. Selv om det fremdeles er restriksjoner på Kirkens aktiviteter, er det også mange tegn som gir håp, sier Sepe. Han legger til at han med egne øyne nå ser at det i mange asiatiske land skjer en kristen fornyelse.

Nei til kristne halskjeder

Det eneste britiske luftmannskapet som flyr til Saudi Arabia har blitt bedt om ikke å bære krusifikser eller St Kristoffermedaljer under flyreiser slik at de ikke fornærmer landets muslimske befolkning, melder the Daily Telegraph. Flyselskapet melder at den nye regelen for deres flyreiser til Saudi Arabia er blitt introdusert som en del av dets forpliktelse til "respektere" landets "skikker", som er en av verdens mest konservative muslimske nasjoner.

En søndags avis, meldte at en ikke navngitt BMI arbeidstaker sa, "Det er uhørt at vi må respektere deres tro når de ikke er beredt på å respektere vår. BMI krever for mye av sin stab denne gangen." Siden september 2005 har BMI vært det eneste britiske flyselskapet som opererer med reiser til Saudi Arabia.

26 misjonærer myrdet i 2005

Skjønt mange av dem ble drept i løpet av ransforsøk, døde hver og en av de 26 katolske misjonærene som ble myrdet i 2005, fordi de forkynte evangeliet og tjente fattige og voldsofre, melder Fides, nyhetsbyrået til Kongregasjonen for Troens utbredelse. Fides sa tallet, som er dobbelt så stort som i 2004, viser at én biskop, 20 prester, to religiøse brødre, to nonner og en lekmisjonær led en voldsom død i 2005. I 2005 listen, inkluderte Fides en prest som ble drept i Russland og en drept i Belgia. Selv om de ikke arbeidet i misjonsterritorier, ble belgieren f. Robert De Leener, inkludert på grunn av hans arbeid med innvandrerne, og den slovakiske f. Jan Hermanovski ble tatt med grunnet

sitt arbeid med hjemløse i Russland. "Listen inkluderer ikke bare misjonærer i ordets strenge betydning, men alt kirkepersonell som ble drept på en voldsom måte eller som ofret sine liv mens de var klar over risikoen de utsatte seg for ved ikke forlate sine forpliktelser," opplyste byrået.

Skotsk kardinal: politikere må støtte kristelig ekteskap

En skotsk kardinal oppfordret katolikker til å be sine politikere støtte den kristne ekteskapsmodellen, melder det amerikanske katolske nyhetsbyrået CNS. Kardinal Keith O'Brien av St. Andrews og Edinburgh, Skottland, kritiserte hva han så som trender i medier, underholdning, lovgivning og politikk til å bryte ned den tradisjonelle familien. Han sa ekteskapet ikke lenger ses på som en sosial institusjon som er "enestående i stand til å gi stabilitet, skape barn og tilveiebringe mor og fars komplementære rolle" men er gitt en ny tolkning som bare ett flere private samlivsformer. "Det er sant at skilsmisse er utbredt, seksuelle forhold utenfor ekteskap og samboerskap er også utbredt; de har blitt sosiale normer med mange skadelige konsekvenser," sa han.

Vatikanet ber bevegelse forandre messe- og kommunionspraksis

Vatikanet har bedt bevegelsen Den neokatekumenale vei om å slutte seg til lokalmenighetens messefeiring minst én gang i måneden og å fase ut sin praksis om å motta kommunion sittende rundt et bord. Instruksjonene fremgår i et brev fra kardinal Francis Arinze, leder av Gudstjenestekongregasjonen. I følge brevet, ba pave Benedikt XVI om at disse endringene ble foretatt.

Hinduekstremister brenner dukker av kardinal og biskop i India

En hinduistisk ekstremistgruppe har gjentatte ganger brent dukker som skulle forestille en indisk kardinal og en hjelpebiskop. Gruppen Hindu Jagaran Manch hevder disse forsøker

omvende hinduer til kristendommen. De symbolske brenningene av kardinal Telesphore Toppo og hjelpebiskop Vincent Barwa har pågått daglig siden desember forskjellige deler av Ranchi, hovedstaden i staten Jharkhand, melder UCA News, et asiatiske kirkenyhetsbyrå. Byrået rapporterte at protesten startet etter de to talte mot Jharkhands statsminister Arjun Mundas plan om å vedta en lov som forbyr såkalt «tvungen» konvertering. Munda kunngjorde planen om vedta anti-konverteringsloven under av en prohindusamling i Ranchi.

Bryter med Svenska Kyrkan

Nyhetsbyrået AP kan meddele at den russisk-ortodokse kirken har brutt forbindelsene med den svenske kirken på grunn av sistnevntes velsignelse av homofile parforhold. En talsmann for den russiske kirkens utenriksdepartement sier at man "kategorisk fordømmer disse handlinger."

Teolog skaper hodebry

Den tyske fader Gotthold Hasenhuttl mister retten til å undervise i teologi som følge av hans gjentatte forfektelser av standpunkter som strider med den katolske kirkens lære. Hasenhuttl, som underviste ved Universitetet i Saarland, har lenge hevdet at det eksisterer en full enhet mellom de katolske og ikke-katolske kirkesamfunn. Den samme Hasenhuttl ble i 2003 suspendert fra presteembetet fordi han tillot ikke-katolikker nattverdsdeltagelse i messene han holdt.

Mystiker skaper hodebry

Katedralen Notre Dame i Los Angeles trakk seg som arrangør for en økumenisk konferanse på grunn av en av konferansedeltagerne: den kontroversielle mystikeren Vassula Ryden. Elementer av det den greskegyptiske Ryden presenterer er på kollisjonskurs med kirkens lære, og arrangøren fryktet at hun ville gjøre konferansen til en arena for sine inngivelser.

Kirkeledere maner til fred

Et åpent brev signert av 13 katolske biskoper og en rekke protestantiske kirkeledere i Sri Lanka ber innstendig om en fredlig løsning på konflikten mellom singalesere og tamiler. Brevet gjennomsyres av sorg over den tiltagende volden i landet, og begge parter i konflikten oppfordres til besinnelse. Fredsprosessen på Sri Lanka har lenge befunnet seg i en blindgate.

Ikke skyldig i blasfemi

En pakistansk kristen som var mistenkt for blasfemi, har fått blasfemi-anklagene dementert. Anklageren medga skriftlig at han aldri var vitne til at Yousaf Masih spottet islam. Anklagene mot Masih fikk store konsekvenser for den kristne minoriteten i Pakistan. Rasende masser krevde offentlig henrettelse av Masih og jevnet blant annet tre kirker med jorden.

Forsvinninger i Kina

Mgr Han Dingxian (66), romtro biskop av Yongnian i Hebei, er forsvunnet. I 1999 ble han arrestert og holdt i isolasjon i et myndighetseid oppholdssted. Han ble ikke tillatt å ha noen kontakt med trosfeller eller slektninger, men leilighetsvis kunne noen av dem få et glimt av ham fra vinduet. Nå har de ikke hørt noe nytt om ham på en stund, og har heller ikke sett han gjennom vinduene. Tidligere har han tilbragt mer enn 20 år i fengsel.

Med msgr Hans forsvinning stiger antall forsvunnede biskoper til tre, alle fra Hebei: msgr Klemmer Su Zhimin, 72 år, biskop av Baoding bispedømme, som forsvant i 1996, og msgr Francis En Shuxin, 54 år, hjelpebiskop av Baoding, arrestert i 1997 og forsvunnet siden.

Annet dårlig nytt: Fader Wang Wenzhi, 50 år, fra biskop Han Dingxians bispedømme, ble før jul arrestert i Fengfeng, nær Handan (Hebei). Kilder fra *Asianews* bekrefter at han holdes isolert ved et hotell hvor han utsettes for hjernevasking for å overbevise ham om å slutte seg til Den patriotiske forening som styres

av kommunistregimet. Fader Wang er den eldste presten i Yongnian bispedømme, som har 30 prester totalt. I flere måneder har Den patriotiske forening igangsatt en voldelig kampanje for å undertrykke biskoper, prester og de troende og tvinge dem til å slutte seg til organisasjonen. Ofte har truet med våpenbruk. Hensikten er å stanse en mulig forståelse mellom Beijing og Vatikanet.

Deus caritas est

Pave Benedikt XVI's første encyklika kom i januar, ni måneder etter at den tyske pave overtok etter den polske. Navnet *Deus caritas est* er de første tre ordene i den latinske versjonen av rundskrivet, og betyr oversatt Gud er kjærlighet. Flere dager før offentliggjørelsen gav Paven selv en liten forhåndspresentasjon, en «trailer» som man sier på filmspråket. Under en generalaudiens sa han blant annet:

«I denne encyklika vil jeg gjerne vise begrepet kjærlighet i dets forskjellige dimensjoner. I dagens språkbruk synes kjærlighet å ligge svært langt fra det som en kristen har i tankene når han taler om caritas. For min del vil jeg gjerne vise at det uttrykker én bevegelse med forskjellige dimensjoner.

«Eros,» denne kjærlighetens gave mellom mann og kvinne, springer ut fra den samme kilde av Skaperens godhet som muligheten for en kjærlighet som gir avkall på seg selv til fordel for den andre. «Eros» er omformet til «agape» i den utstrekning der de to virkelig elsker hverandre og ikke søker sitt eget, den egne fryd eller nytelse, men fremfor alt søker den andres beste. Slik omformer denne kjærlighet, som er «eros,» seg selv til «caritas,» gjennom en renselsens og fordypelsens vei.

Jeg forsøker også å vise at det svært personlige verk som kommer til oss fra Gus er den ene kjærlighetens verk. Den må uttrykke seg selv som et ekklesialt (kirkelig) verk, et organisatorisk verk. Hvis det virkelig er sant at Kirken er et uttrykk for Guds kjærlighet, for den kjærlighet som Gud har for sitt menneskelige skaperverk, da må det også være sant

at det grunnleggende verk av den tro som skaper og forener Kirken og som gir oss håpet om det evige liv og Guds nærvær i verden, genererer et ekklesialt verk. I praksis er det slik at at Kirken, nettopp som Kirken, som et fellesskap, er nødsaget å elske, på en institusjonell måte.

Såkalt caritas er ikke bare en organisasjon som andre veldedige organisasjoner, men med nødvendighet uttrykk for et dypere personlig kjærlighetsverk, den personlige kjærlighet hvorved Gud har skapt og holdt levende hjertets legning mot det gode, som er en refleksjon av Den kjærlige Gud som former oss i sitt bilde.»

Trenger Paven virkelig en teolog?

Pave Johannes Paul II var en høyt respektert teolog, og det samme er Benedikt XVI. Det er vanskelig å forestille seg at noen av dem skulle føle så mye teologisk tvil eller usikkerhet at de har behov for en teologisk rådgiver på fulltid ved sin side. For det har de.

Kardinal Georges Cottier

Spørsmålet om hvorfor paven virkelig trenger en teolog, har kardinal Georges Cottier måttet besvare ofte. De siste seksten årene, til han gikk av ved årsskiftet, har denne 83

år gamle sveitsiske dominikaneren hatt stillingen som personlig teologisk rådgiver hos paven. Men hvis folk tror at den pavelige teolog bare sitter rolig og venter på at paven skal komme med et spørsmål eller to, tar de skammelig feil, forteller kardinal Cottier i et intervju med Catholic News Services Romakorrespondent John Thavis.

Språkvask og kontroll

Rådgiverens hovedoppgave er å vurdere de tusenvis av ord Vatikanets medarbeidere produserer, og som paven skal fremføre i taler eller publisere på trykk. Rådgiveren gjennomgår tekstene nøye med hen-

blikk på å luke ut upresise teologiske formuleringer og utsagn som kan misforstås eller senere slå tilbake på paven.

-Paven er i våre dager forpliktet til å holde svært mange taler, prekener og bønner, avgi uttalelser og hilsener, og sende ut forskjellige budskap og dokumenter. Folk må forstå at det er umulig for paven selv å skrive alt dette, han trenger mange medarbeidere til å utarbeide stoffet. Den teologiske rådgiveren har ansvar for å lese alle disse tekstene og foreta en teologisk vurdering av dem, sier kardinal Cottier. Han forteller at han daglig arbeidet ved Vatikanets statsekretariat med å gjennomgå tekster som andre hadde skrevet.

- Det første vi ser etter, er om språket er enhetlig og flyter godt. Fordi det er mange forfattere og forskjellige kilder, er ikke bare stilen varierende, men også tanken og resonnementene kan være forskjellige, sier Cottier.

Den teologiske rådgiveren vurderer også ord og setninger med tanke på om de kan misforstås eller tas ut av sammenhengen og feilbrukes, for eksempel i massemediene. Det tredje hovedanliggende, forteller Cottier, er å passe på at man ikke lar paven si for mye om enkelte temaer.

- Med dette mener jeg at når vi har et teologisk spørsmål som ennå er under diskusjon og utredning, og ikke avklart, er det ikke ønskelig at paven uttaler seg om det altfor tidlig. For når paven først taler med autoritet, innebærer det at diskusjonen er avsluttet, sier kardinalen.

Som eksempel nevner han at Den internasjonale teologiske kommisjon nylig kom sammen for å diskutere Kirkens lære om limbo og spebarn som dør uten å være døpt. Pave Benedikt talte til kommisjonens medlemmer, men uten å berøre synspunktene i diskusjonen.

Siden St. Dominikus

I følge tradisjonen begynte rollen som pavelig teologisk rådgiver med St. Dominikus, grunnleggeren av dominikanerordenen (eller prekenbrødrene). Han skal ha vært rådgiver for Honorius III (pave 1216-1227). Det er alltid dominikanere som har hatt

denne stillingen, og kardinal Cottiers etterfølger, som ble utnevnt før jul, er den 54 år gamle dominikanerpateren Wojciech Giertych.

Inntil 1968 ble denne stillingen betegnet som "Mester for Det hellige palass". I tidligere tider omfattet oppgavene også å gi teologiske forelesninger til kardinalene og andre medlemmer av Den romerske kurie, og overvåke prekener som besøkende predikanter holdt i Vatikanet. I en periode var det også den pavelige teolog som skulle sette sitt IMPRIMATUR («kan trykkes») på bøker som skulle utgis i Roma - en oppgave som heldigvis er avsluttet, sier kardinal Cottier.

Den pavelige teolog blir som regel ikke tilkalt for å saumfare tekster som er skrevet direkte av paven selv, men han er ofte i det ekspertteamet som lager utkast til pavelige encyklikaer, og gir noen ganger råd om struktur eller språkbruk. Som eksempel nevner Cottier at han så over fem eller seks utkast til Johannes Paul IIs encyklika Veritatis Splendor (Sannhetens Stråleglans, 1993).

Kardinal Cottier sier den største forskjellen mellom pave Johannes Paul II og hans etterfølger, er at Benedikt XVI personlig skriver «de viktige tekstene». Dette omfatter de sentrale prekenene og talene, som for eksempel hans omfattende årsavslutningstale til Den romerske kurie, en tale Cottier beskriver som «nesten en encyklika».

Det største minnet

Blant de mange minner fra hans år ved Vatikanet, er det ett som står i en spesiell stilling, forteller kardinal Cottier: Foran Det store Jubelåret år 2000, ledet han den teologisk-historiske kommisjonen som gransket de mer mørke kapitler i Kirkens fortid, deriblant inkvisisjonen og behandlingen av jøder. Kommisjonens arbeid banet veien for Det hellige års Tilgivelsesdag som ble markert med en dramatisk og enestående tilgivelsesbønn med bekjennelse av kristnes feil og synder gjennom en 2000 år lang historie. Kardinal Cottier sier at denne liturgien ikke bare var et av de vakreste øyeblikk i løpet av Det

hellige år, men den markerte også et avgjørende øyeblikk i Kirkens historie.

Pavens Sveitsergarde 500 år

Hvis en historiker en dag bestemmer seg for å finne ut hva som er verdens eldste, stående militæravdeling, kommer pavens Sveitsergarde og den britiske hær til å stå meget høyt

på listen. 22. januar i år markerte Sveitsergarden sitt 500 års jubileum i Vatikanet, og det er ikke mange væpnete styrker som har så lang sammenhengende tjeneste.

Når sant skal sies, er ikke Sveitsergarden særlig væpnet lenger. Den har de samme hellebardene som for 500 år siden, den gang var det et fryktinngydende våpen. Men garden driver skytetrening, riktignok på en bane utenfor Vatikanet, velvillig stilt til rådighet av det italienske forsvaret, og med våpen like velvillig utlånt fra det sveitsiske forsvaret. Det finnes noen håndvåpen inne i Vatikanet, men bare for bruk i ytterste nødsfall. Til gjengjeld får mannskapene opplæring i judo og karate, det begynte etter attentatet mot pave Johannes Paul II i 1981.

Da Sveitsergarden ankom Roma, var den selvfølgelig en militærstyrke man tok på alvor. Huldrych Zwingli, som den gang fremdeles var katolikk, sa om dem: «Sveitserne ser den triste tilstand som Guds Kirke, kristenhetens moder, er i. Og de ser det som ille og farlig når enhver tyrann på røvertokt ustraffet skal kunne angrepe kristenhetens moder».

Formelt er Sveitsergarden stadig en militæravdeling, men i praksis er den en vakt- og sikkerhetsstyrke hvis fremste formål nå som for 500 år siden er å beskytte pavens person - og Kirkens autoritet, dvs Vatikanets territoriale uavhengighet. De er pavens livvakter både i Vatikanet og når han er på reise, og jobber da etter moderne, profesjonelle meto-

der. Drøyt 100 menn tar seg av disse oppgavene. Dermed kommer Sveitsergarden antagelig nederst på listen over størrelsen på væpnete styrker. Men slik skal det være når staten heter Vatikanet.

Gode leiesoldater

Da var det ganske annerledes da det hele startet i kveldingen 22. januar 1506. Under kommando av kaptein Kaspar von Silene marsjerte 150 sveitsiske soldater inn gjennom Porta del Popolo i Vatikanet. Innenfor ble de begeistret mottatt og velsignet av pave Julius II. Han var ambisiøs både på egne og pavestatens vegne. Italia var den gang splittet i mange småstater som stadig lå i strid mot hverandre, og utenfra truet stormaktene Tyskland, Frankrike og Spania som med mellomrom rykket inn i Italia og plyndret. Dette representerte en konstant trussel mot Kirkens autoritet i Roma og i pavens øvrige områder i Italia. Julius IIs vurdering var at Italias svakhet var årsak til elendigheten, og han startet derfor flere reformer og programmer som skulle bedre forholdene både i og utenfor pavestaten.

For å værere sikker på at langsiktigheten i planene ikke gikk tapt, innså paven at han måtte tenke på sin egen sikkerhet. Og hva gjør man da, annet enn å tilkalle et regiment sveitsiske leiesoldater?

Like siden romertiden hadde sveitserne (helvetierne) ord på seg for å være formidable krigere. Det var en av grunnene til at sveitsiske kanton-er utover i middelalderen gjorde det til eksportindustri å tilby leiesoldater til andre nasjoner eller fyrster. I tillegg til krigsdyktighet, var sveitserne kjent for mot og lojalitet. Akkurat hva Julius II trengte. Og hva moderne paver får.

Massakrert i kirken

Det gikk ikke stort mer enn tyve år før Sveitsergarden ble satt på sin første store ildprøve. 6. mai 1527 overfalt den tyske keiser Karl Vs hær Roma og innledet den åtte dager lange Il Sacco di Roma - plyndringen av Roma. Sammen med 200 mennesker som hadde søkt tilflukt i Peterskirken, ble ca. 150 sveitsergardister massakrert foran høyalteret. De 42 overlevende gardistene førte pave

Clemens VII til Castel Sant' Angelo der de ble beleiret i nesten en måned før de overga seg. Omkring 12 000 mennesker ble drept under plyndringen, og de spanske og tyske styrkene tok med seg ufattelige rikdommer fra byen og Vatikanet.

Sveitsergarden minnes fremdeles dagen for overfallet, 6. mai, ved at ferske rekrutter tas i ed denne dagen. Da mønstrer de i full festuniform, og med venstre hånd på gardens flagg og den høyre med tre fingre i været for å symbolisere den hellige treenighet, lover de å forsvare paven. Om nødvendig med sitt liv.

Det var de forberedt på å gjøre en gang under tyskernes besettelse av Italia under siste verdenskrig. Tyskerne ville demonstrere et eller annet overfor Vatikanet, og oppmarsjerte kampenheter med skarpladde våpen foran grenselinjen foran Petersplassen. På den andre siden ventet Sveitsergarden, tallmessig underlegne, men beredt til å gjøre motstand hvis tyskerne krysset linjen.

Også etter avslutningen av den fransk-tyske krig i 1870, var Sveitsergarden i kamp. Victor Emmanuel II hadde nylig opprettet det italienske kongedømme og erobret Roma, og lot sine styrker rykke inn i Vatikanet. Pave Pius IX beordret at det skulle kjempes så mye som nødvendig for å demonstrere for allverden at friheten ikke var kastet på båten, men gått tapt som følge av rå maktbruk. For øvrig skulle det kjempes så lite som mulig, fordi det ikke sømmet seg å bruke våpenmakt og blodsutgytelse for en åndelig sak. Så ble da også det hvite flagget heist over Castel Sant' Angelo noen få morgentimer etter at det italienske artilleriet den 20. september hadde gått løs på den gamle bymuren rett til høyre for Porta Pia, og med svært få falne på hver side.

Sveitsergarden ble da oppløst, og kirkestaten innlemmet i det italienske kongedømmet. I protest mot okkupasjonen gikk paven i såkalt frivillig fangenskap som varte til Lateranoverenskomsten ble inngått i 1929. Italia anerkjente da paven som suveren fyrste i Vatikanet, og innrømmet ham også begrenset suverenitet over endel andre arealer og bygninger.

Trangt nåløye

Det er ikke bare å melde seg til Sveitsergarden, for opptaksvilkårene er meget strenge. Kvinner i Forsvaret har ingen mulighet, for her skal alle være menn. Under 30 år, minimum 174 cm høy, født i ekteskap, ha uplettet rulleblad, være bekjennende katolikk. Men heller ikke medlemmer av NUK (Norges Unge Katolikker) som fyller disse betingelser, trenger kaste bort tiden på å søke. Potensielle medlemmer i Sveitsergarden må som før være sveitsiske statsborgere og ha avtjent tre års tjeneste i den sveitsiske hær. Blir man først tatt opp, er tjenestetiden i Sveitsergarden minimum to år, men mange blir adskillig lenger.

De fleste lever i sølibat og bor på to- og tresens rom. De ferskeste rekruttene bor på sovesaler. At så få er gift, henger sammen med at minimumsalder for ekteskap er 25 år, men også at det er et begrenset antall familieleiligheter i kasernen der alle må bo.

Mer om Sveitsergarden:

<http://www.katolsk.no/artikler/sveitser.htm>

<http://www.gardesuisse.org/>

I Det Gamle Testamente, 1. Mosebok, kan vi lese om hvordan jorden ble til og om alt det spennende som skjedde på jorden den første tiden etter at verden var skapt. Vi kan også lese om stamfedrene våre og om opphavet til det jødiske folket. I slutten av 1. Mosebok kan vi lese historien om da Josef og brødrene hans bosatte seg i Egypt.

Nedenfor kan du selv sjekke om du husker noe fra 1. Mosebok.

Først svarer du på spørsmålene. Deretter drar du en linje mellom prikkene under – begynn med svaret på spørsmål 1, tegn en linje til svaret på spørsmål 2, fra svar 2 til svar 3 osv.

Hva slags figur har du laget?

1. Hvem er stamfar til alle jøder?
2. Hva er den første hendelsen i Bibelen?
3. Hva heter Abrahams og Saras sønn?
4. Hvilket land ble Josef bortført til?
5. Hva var det Noa måtte berge seg selv fra?
6. Hva hette Esaus tvillingbror, som fikk farens velsignelse?
7. Hva het Abrahams kone?
8. Hvilket nytt navn var det Gud ga Jakob?
9. Hva var det Babels forvirring førte til mange av?
10. Hva skjedde rett etter skapelsen?
11. Hvem ble solgt som slave

Abraham
*

Josef *	Esau *	Skapelsen *	Isak *
	*Syndefallet	* Egypt	
Språk *	* Israel	*Jakob	* Storflommen
		Sara *	

og ble styrer av Egypt?

12. Fra hvem kjøpte Jakob førstefødsretten?
13. Hvem forlot hjembyen Ur til landet Gud ville vise ham?

Pedagogikk og hellighet

Hvordan formidler jeg det hellige til barn? Kanskje er det noe av det viktigste med all katekese, å klare og la barna komme i berøring med det aller helligste, med opprinnelse og vårt mål. Visst trenger vi å rasjonelt forklare troen og fortelle om troens innhold. Men i vår undervisning må vi også skape rom for det ingen av oss råder over – for det vi må bøye oss for, falle på kne for og tilbe.

”Du är helig, du är hel, du är alltid mycket mer, än vi nånsin kan förstå...” lyder en salme av Per Harling (prest og forfatter i Den svenske kirken, red.). Ordet ”hellig” kan kobles til ”helhet”. Helheten er et viktig aspekt ved Gud. Han er Alfa og Omega, begynnelsen og slutten, den som omslutter oss, som holder oss i sin hånd. Men rent etymologisk betyr ordet ”hellighet” det som skiller seg fra det profane. Hellighet er det *helt andre*, det opphøyde, det atskilte, det som både skremmer og fasinerer. I Det gamle testamentet kalles Gud ofte for ”Den hellige”, og åpenbaringer fra det himmelske veiledes ofte med *ikke vær redd...* (tenk på når engelen Gabriel kommer til Maria).

”Du er som pusten...”, fortsetter Per Harlings salme. Gud ble mennesket, og *den hellige* har blitt en del av oss. Det betyr ikke at det hellige ble profanisert og at det har mistet noe av sin opphøyethet, men at vi mennesker ble guddommeliggjort. Det hellige er ikke lenger noe helt vesensskilt fra oss. Det er noe vi bærer i vårt innerste, noe vi kan kjenne igjen som vår hemmelige og egentlige identitet. Det er Guds eget åndedrag som ånder i oss... Når vi tar imot kommunionen, blir vi til

levende tabernakler. Vi burde falle på kne for hverandre.

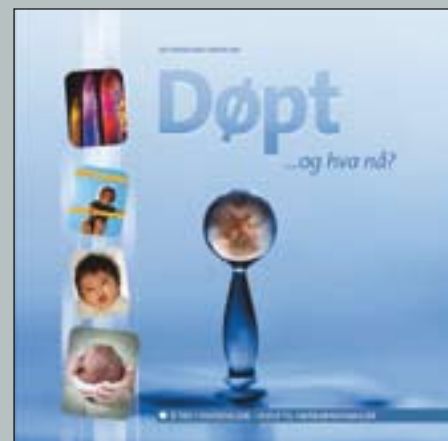
Mye av den kunnskap vi formidler i katekesen risikerer å bli glemt. Men om vi er i stand til å vekke gleden over det hellige hos barna, er det noe som kan bli værende i dem hele livet. Gleden over messen, for den hellige kommunionen, for alle kirkens sakramenter. Gleden over den utrolige tanken at Gud faktisk lytter til oss når vi ber, at han kommer til oss gjennom Jesus Kristus. I undervisningen kan vi forberede veien for den gleden gjennom å skape forventning, lydhørhet og respekt, gjennom særegne formidlingsmåter (å mørklegge rommet før vi tenner lyset, å bli oppmerksom for vårt eget åndedrag...)

Vanligvis beskrives barn i 7-12-årsalder som vitebegjærlige rasjonalister. Det ligger naturligvis mye i det. Men barn er også åpne for det som går utover det hverdagslige. Selv kan de i leken og med venner la visse handlinger, steder og ritualer få en spesiell betydning.

En maskot og en autograf fra et idol kan være eksempel på saker som har fått en spesiell *ladning*. Vis barna at Gud er ennå mye større. La deres lengsel etter det hellige og tørsten etter stillhet få vokse. Hjelp dem til å finne hvile i det som biskop Anders Arborelius kaller ”det hemmelige rom i oss”, det guddommelige lyset som aldri slukner. Det var denne hellighet som helgenene oppdaget, denne ilden som drev dem fremover – slik at de kunne leve det liv Gud kalte dem til...

Ulrika Erlandsson
KateketNytt

Oversatt av Marieke van den Berg

Ny bok fra Kateketisk Senter:

Døpt ...og hva nå?
– Å tro i hverdagen – hjelp til småbarnsfamilier

Dette er en vakker og konkret bok, hvor du kan lese om katolske tradisjoner og skikker, om bønn, barn i messen, barnets åpenhet overfor det religiøse og livets store spørsmål. Foreldre kommer også til orde og forteller om deres egne erfaringer.

Dette er en flott gavebok til nye foreldre, ved dåpen eller hvilken som helst annen anledning.

PRESTESTUDENT OG DIAKON for Oslo

Ragnar Leer Salvesen

Katolske Bispedømme, **Ragnar Leer Salvesen**, skal prestevies 24. juni i år. Det er biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo som vil foreta ordinasjonen i St. Olav domkirke. Salvesen startet

sine prestestudier ved Allen Hall i London høsten 2000 og ble diakonviet 2. april 2005 av biskop Gerhard Schwenzer SS.CC.

Agnes Ofelia Simbillo

I ÅR feirer Carolus Borromeus-søster **Agnes Ofelia Simbillo** at det er 25 år siden hun avla sine ordensløfter. Jubileet ble feiret i Moss (3. januar) og Oslo (6. januar). I

Moss, hvor sr. Agnes er bosatt og er superior for søstrene, ble begivenheten markert med en pontifikalmesse ved biskop Eidsvig. I Oslo preket biskop Schwenzer i messen. Etter messen i Oslo var det mottagelse i Mariagården. Med på festen var blant annet ordenens internasjonale nestleder, sr. Cresencia Lagunsad, gjester fra det filippinske miljøet i Bodø og p. Pablo Dagangong, filippinsk prest på Mørekysten. Sr. Agnes er tilknyttet Sacred Heart Filipino Chaplaincy i Oslo.

DEN ARGENTINSKE p. Marcelo Gabriel Jofré ankom i romjulen Norge og Oslo,

hvor han i foreløpig 3 år skal virke som sjelesørger for spansktalende katolikker. P. Jofré kom Norge første gang i desember 2004, men måtte ved utgangen av mars 2004 reise tilbake til sitt hjemland på grunn av bispeskifte i hans bispedømme.

p. Marcelo Gabriel Jofré

Nå er han altså

tilbake og har bosatt seg i Akersveien 16b.

P. Jofré er født 22. januar 1964 i Buenos Aires i Argentina. Han ble diakonviet 15. mars 1991 i katedralen i Morón (et bispedømme i Buenos Aires fylke) i Argentina av biskop Justo Oscar Laguna og presteviet 4. oktober 1991 i Morón av biskop Laguna. Han har utdannelse i filosofi, teologi og kirkerett og er professor i moralteologi og filosofi. Han har vært kapellan og sogneprest i flere menigheter i Argentina og har dessuten vært dekan i både Ituzaingo og Haedo, og sjelesørger for Cursillo-bevegelsen, Liga de Madres de Familia, og Movimiento de Partidas.

CARITAS NORGE har fra 18. januar ansatt **Ursula Gelis** i et prosjekt som har til hensikt å utrede situasjonen for illegale og ureturnerbare flyktninger, samt flyktninger midlertidig bosatt i mottakssentraler. Hun har tidligere arbeidet med integreringsprosjektet "Flyktningguiden" i Trondheim, og har drevet frivillighetsarbeid blant flerkulturelle i Groruddalen. Ursula har master i International Public Policy og snakker foruten norsk og tysk, som er morsmålet; engelsk, hebraisk, arabisk og fransk.

FRA 1. FEBRUAR 2006 er **Kristine Dingstad** tilbake igjen som medarbeider i Informasjonstjenesten i Oslo Katolske Bispedømme. Kristine arbeidet i Informasjonstjenesten fra våren 2002 til høsten 2004 og kombinerte dette med å være redaksjonssekretær for Broen. Det siste halvåret har hun vært i deltidsstilling som psykolog ved siden av arbeidet med Broen. Fra februar av er hun imidlertid igjen tilbake i full stilling for bispedømmet – delt mellom Informasjonstjenesten og Broen. Hennes hovedoppgave i Informasjonstjenesten blir å være nettedaktør for bispedømmets hjemmesider, www.katolsk.no.

Pedro Barrera avslutter sitt engasjement i Informasjonstjenesten 1. mars. Han har vært ansatt som vikar siden 25. juli 2005.

Utnevelser i Midt-Norge Stift

BISKOP GEORG MÜLLER SS.CC. av Trondheim utnevnte den 6. januar 2006 **fr. Dominic Nguyen Van Thanh** til sogneadministrator for St. Olav menighet, Trondheim. Dermed ble han løst fra sitt embete som kapellan i samme menighet. Utnevelsen er gjeldende fra 8. januar 2006 og inntil noe annet er bestemt.

Utnevelser i Oslo Katolske Bispedømme

BISKOP BERNT EIDSVIG CAN.REG. av Oslo har den 9. desember 2005 utnevnt **p. Arne Marco Kirsebom SS.CC.** til generalvikar i Oslo Katolske Bispedømme. Utnevelsen gjelder fra 1. januar 2006. I en overgangsfase frem til 1. mars 2006 vil nåværende generalvikar, p. Berislav Grgic, virke sammen med p. Kirsebom i stillingen.

Biskop Bernt Eidsvig har 9. desember 2005 utnevnt **p. Berislav Grgic** til biskoppelig vikar for innvandrersjelesorgen. Utnevelsen gjelder fra 1. januar 2006. P. Grgic har vært generalvikar i OKB siden 1. september 2004. Han overlapper den nye generalvikar, p. Kirsebom, frem til 1. mars 2006 av hensyn til kontinuitet i stillingen. Stillingen som biskoppelig vikar for innvandrersjelesorgen er ny i bispedømmet. Den vil i likhet med generalvikaren inngå som fast medlem av Konsultorkollegiet og Presterådet. Kontoret, som settes i stand i disse dager, vil være i Akers-

veien 5 ved siden av generalvikarens kontor.

Biskop Bernt Eidsvig har også den 9. desember foretatt følgende utnevnelser som gjelder fra 1. januar 2006:

Presterådet vil bestå av, i tillegg til generalvikar og biskoppelig vikar, **p. Frode Eikenes**, **p. Sigurd Markussen**, **p. Alois Brodersen Can.Reg.**, **p. Piotr Pisarek O.M.I.**, **p. Paul Pham Huu Y** og **p. Reidar Voith**. Presterådet konstituerte seg den 4. januar, der p. Frode Eikenes ble gjenvalgt som ordstyrer og p. Sigurd Markussen som sekretær.

Konsultorkollegiet vil bestå av, i tillegg til generalvikar og biskoppelig vikar, **p. Frode Eikenes**, **p. Sigurd Markussen**, **p. Alois Brodersen Can.Reg.** og **p. Paul Pham Huu Y**.

Finansutvalget vil bestå av generalvikar **p. Arne Marco Kirsebom SS.CC.**, **Olav Markussen** og **Tore Rynning-Nielsen**.

Pavens bønneintensjoner

2006

Februar

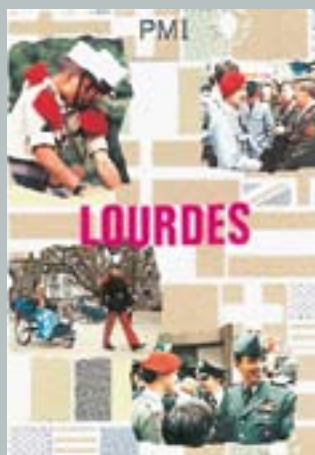
At det internasjonale samfunn må bli stadig mer klar over det påtrennende behov for å få slutt på all menneskehandel.

At legfolk i misjonen må se behovet for å tjene sitt eget land, også ved å engasjere seg i politikk og samfunnsniv.

Mars

At unge mennesker som søker etter meningen med livet må bli forstått, respektert og veiledet med tålmodig kjærlighet.

At den felles misjonsbevissthet, som fremmer samarbeidet og kommunikasjonen hos dem som arbeider i misjonen, må øke innen hele kirken.

Militærvalfart til Lourdes 2006

Den 15. – 24. mai 2006 blir det igjen arrangert militærvalfart til Lourdes i Syd-Frankrike, den 48. i rekken. Deltakerne fra tidligere års valfarter anbefaler den, og vi regner med at årets reise vil føye seg inn i rekken av vellykkede arrangementer.

I løpet av årene har flere hundre unge norske katolikker og en del ikke-katolske kamerater opplevd denne valfart i forbønn for fred, som organiseres av katolske feltprester. Den norske deltakelsen skjer gjennom Feltpest-korpset. Som soldat eller befal har du rett til permisjon for å kunne reise på valfart.

Påmelding senest 25. mars.

For mer informasjon og påmelding, kontakt ditt lokale feltprestkontor eller:

Kaptein/p. Sigurd Markussen
Kirkebakken 15
4836 Arendal

Tlf: 37 00 06 20 / 922 58 480
Faks: 37 00 06 01
E-post: sigurd.markussen@katolsk.no

For generell informasjon og påmelding henvises også til eget hefte eller internett: www.nuk.no "Aktiviteter".

St. OLAV
BOKHANDEL A/S

AKERSVN. 14, 0177 OSLO
TLF 23219555, FAX 22360263
E-post: bokhandel@katolsk.no
Nettbutikk: stolavbok.no

Vi ønsker våre kunder et godt og rikt nytt bokår!

P. KJELL ARILD POLLESTAD (overs.)
FIORETTI – En Blomsterkrans om Frans av Assisi og hans første brødre.
Verbum 2005, Ib. Kr. 268,-

PAVE JOHANNES PAUL II
"Erindringer og Identitet"
Ette var den siste boken Pave Joh. Paul skrev. Boken består av en samling personlige refleksjoner over temaer som opptok ham, sett i lys av Bibelens tekster
Genesis 2005. Ib. Kr. 298,-

Jan Petter Engvig, Randi Bjørshol
Wærdahl, Haavar Simon Nilsen:

"VANDRING I ÅPENT LANDSKAP"
Pilegrimsveien til Santiago de Compostela"

Vi blir kjent med historien om St. Jakob og blir tatt med på en reise der troen er utgangspunktet, og vi får et innblikk i refleksjoner rundt pilegrimsvandringens oppblomstring i dag. Boken er rikt illustrert.
Kom forlag 2005. Ib. Kr. 398,-

ÅPNINGSTIDER:
HVERD.: 10 – 17
TORS DAG: 10 – 18
NB: LØRDAG STENGT

Norges Unge Katolikker:

På leir i 2006?

Norges Unge Katolikker (NUK) arrangerer hvert år sommerleire for barn og ungdom i Norge, og påskeleire for dem som snart skal konfirmere seg eller som er konfirmert. På våre leire står alltid Kristus, vår katolske tro og vårt fellesskap i sentrum.

Leir er gøy! Anna Maria V., Fanny og Anna Maria J. koste seg på Barneleir Øst 2005.

ALLE SOM HAR VÆRT PÅ LEIR kjenner igjen følelsen av den levende Kirken. På leir blir vi virkelig ett med hverandre og Kristus. De ulike leirene for barn og ungdom har forskjellige temaer. Disse har som formål å støtte opp om vår vekst i troen og vårt liv som troende. Dette skjer delvis gjennom katekese, men fremfor alt gjennom ulike typer aktiviteter og lek, og gjennom fellesskap med andre unge katolikker en hel uke til ende.

SOMMERLEIRENE

Sommeren 2006 arrangerer NUK sommerleire for barn og ungdom:

Barn Oslo/Øst: 8-11 år
24. juni - 1. juli Mariaholm

Barn Sør 8-11 år
1. juli - 8. juli Stella Maris

Barn Midt 8-11 år
24. juni - 1. juli Utenfor Trondheim

Barn Nord 8-14 år
24. juni - 1. juli I Nord-Norge
- For barn som har gått ut 2. klasse sommeren 2006 – t.o.m. ut 8. klasse.

Vestlandsleir 8-14 år
25. juni - 2. juli Fredtun (Karmøy)
- For dem som har gått ut 2. klasse sommeren 2006 t.o.m. ut 8. klasse.

Juniorleir 12-14 år
1. juli - 8. juli Mariaholm
- For dem som har gått ut 6. klasse sommeren 2006 t.o.m. ut 8. klasse.

Ungdomsleir 15-17 år
8. juli - 15. juli Mariaholm
- For dem som har gått ut 9. klasse sommeren 2006 og oppover.

Påmelding til NUKs sommerleire 2006:

Frist: 1. mai 2006
Pris: 1800 kr

Betalt deltakeravgift + registrering på www.nuk.no – aktiviteter = påmelding til leir.

PÅSKELEIRENE

Påskan 2006 arrangerer NUK påskeleir for ungdom.

Begge leirene arrangeres 9.-16. april:

Konfirmantpåskeleir

Avholdes på Østlandet for hele landet.
- For alle som konfirmerer seg i 2006.

Påskeleir 16+ for konfirmerte

Avholdes på Mariaholm for hele landet.
- For alle som har konfirmert seg de siste årene.

Påmelding til NUKs påskeleire 2006:

Frist: 1. mars 2006
Pris: 1800 kr

Betalt deltakeravgift + registrering på www.nuk.no – aktiviteter = påmelding til leir.

Følg med på www.nuk.no (under aktiviteter/oversikt) for mer informasjon, eller ta kontakt med NUK nuk@nuk.no – 23 21 95 40.

Prisen forutsetter NUK-medlemskap (For å bli medlem se www.nuk.no om medlemskap). + 400 kr for ikke-medlemmer. Reisestøtte etter gjeldende regler, forutsetter NUK medlemskap. Medlemskap gir også mulighet til reisestøtte.

Norges Unge Katolikker:**Ønsker du å gi fast økonomisk støtte til katolsk barne- og ungdomsarbeid?**

Norges Unge Katolikker (NUK) er en landsdekkende sammenslutning av katolske barne- og ungdomslag som har sitt utspring i de katolske menighetene i Norge. NUK er et fellesskap hvor barn og unge har sin egen plass og kan treffe andre katolikker. NUK som organisasjon baserer sitt arbeid på troskap til Kirken og arbeider i samråd med biskopene på stiftsplan, og sogneprestene i de enkelte menighetene. NUK støttes av biskopene i de tre katolske stiftene i Norge.

Til grunn for alt NUKs arbeid ligger de tre nøkkelbegrepene Tro, Fellesskap og Handling.

For det meste er NUKs arbeid basert på frivillighet og dugnad fra unge mennesker. Men for å drive katolsk barne- og ungdomsarbeid kreves det mer enn bare mennesker med god vilje som er villig til å ofre tid og krefter. Arbeidet for Den katolske kirke og deres unge krever også penger. Dersom du ønsker å støtte det katolske barne- og ungdomsarbeidet, kan du nå gjøre dette fast ved å inngå en giroavtale.

Vi takker for tid, krefter, økonomiske midler og bønn.

SVARKUPONG: fast AvtaleGiro betalingsoppdrag

Vennligst skriv tydelig!

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ Poststed: _____

Kredit konto: 3000 16 91399

JA, jeg ønsker å betale min faste givertjeneste til Norges Unge Katolikker med

AvtaleGiro tilsendte giroblanketter (kryss av)

og gi kr.: _____ hver måned de mnd. jeg har krysset av:

Jan. Feb. Mars April Mai Juni
 Juli Aug. Sept. Okt. Nov. Des.

Trekke dato mellom 15. og 25.: _____
 Dersom ingen dato fylles ut trekkes beløpet den 20.
 Vi har ikke mulighet til å trekke AvtaleGiro utenom perioden 15.-25.

Maksimumsbeløp pr. trekk kr.: _____
 Maksimumsbeløp kan oppgis for å sikre mot feil. Det kan settes til det samme som du vil gi. Dersom du senere ønsker å øke beløpet må nytt skjema fylles ut.

Gaven godskrives:

- Generelt barne- og ungdomsarbeide.
 Litteratur og utgivelser.
 Leirstøtte.

Belast mitt kontonummer: _____

KID-nr: _____ (fylles ut av NUK)

Jeg ønsker fradrag på skatten:

Mitt fødsels-/organisasjonsnr. er (11/9) sifre: _____

- Jeg vil ikke ha melding hver gang, men bare en årsoppgave etter årets utløp.
 Jeg vil ha melding hver gang før beløpet trekkes

Jeg er kjent med og aksepterer avtalevilkår for AvtaleGiro.

Sted/dato: _____ Underskrift: _____

Sendes: Norges Unge Katolikker, Akersveien 16 A, 0177 Oslo

Fra helgenkalenderen:

St. Patrick

Den hellige Patrick var brite av romersk avstamning og ble født ca. år 385 i Bannavem Taberniae. Hans far var borgelig embets-

mann og diakon, hans bestefar prest (dette var før sølibatets tid for presteskabet i nord). Likevel var hjemmet ikke religiøst, og unge Patrick hadde ingen religiøs interesse. 16 år gammel ble han bortført av sjørøvere og solgt som trell til en høvding i Irland. Der lærte han keltisk språk og å ta religionen alvorlig – og han ble en bønnens mann.

Etter seks år som trell hadde han en nattlig drøm om at han snart ville vende hjem til eget land. Han enten flyktet eller ble løslatt og fikk og fikk overtalt noen sjømenn til å ta ham med seg på skip til kontinentet. Etter ulike eventyr i land som Gallia og Italia, blant annet var han nær ved å

lide sultedøden, vendte Patrick svært forandret tilbake til familien. I en drøm ble han så kalt til å vende tilbake til Irland for å forkynne evangeliet der. Man antar at Patrick fikk presteutdannelse i Gallia som disippel av Germanus i Auxerre, etter i en tid å ha levd et munkeliv på øya Lérins og kanskje i Tours. Han skal deretter ha vært 15 år i Auxerre, men det er ikke umulig at hans utdannelsetid ble tilbrakt i Britannia. Utdannelsen omfattet den latinske Bibelen, men den var ingen «høyere utdanning», noe han senere savnet og ble kritisert for. Hans egne latinske skrifter er ganske visst uelegante, til tider simple.

I ca. 432 vendte han etter tradisjonen tilbake til Irland som misjonsbiskop. Det var med sikkerhet kristne i Irland før St. Patrick, og i 431 hadde pave Celestin I sendt Palladius som «den første biskop for de irene som tror på Kristus». Det er også mulig at Celestin kort før sin død ga St. Patrick i oppdrag å preke evangeliet for irene. Uansett var han i realiteten Palladius' etterfølger. Men det var Patrick som fikk evangeliet hilst velkommen vidt og bredt i det nordlige Irland, de sentrale deler og Vest-Irland – og som fikk skapt en organisert kirke. Han vant lydhørhet som en mann av betydning. Irland er det eneste land i Vest-Europa hvor Kirken ble etablert uten martyrium. I hans «Bekjennelse» kan man lese om hans vellykkede forkynnelse og store pastorale innsats, om motstand og farer fra hedningene og om kritikk fra noen som skulle være hans venner.

I år 444 opprettet St. Patrick sitt bispedømme i Armagh, som ble sentrum for Kirken i Irland. Han hadde da fått andre biskoper til å hjelpe seg og

et anseelig antall lavere geistlige, og bygde opp et nettverk av territoriale bispeseter.

Han tilbrakte også mye tid i ensomhet i et øde landskap i nord, Lough Derg. Der er det bevart en stein hvor han etter sigende skal ha knelt så mye at knærne har etterlatt avtrykk. Etter tradisjonen døde Patrick 17. mars i år 461 (?) og ble gravlagt i Saul i Strangford Lough ved Downpatrick i Down i dagens Nord-Irland, hvor han hadde bygd sin første kirke. Men stedet hvor han døde og ble gravlagt er ikke kjent med sikkerhet.

Patricks kult spredte seg fra Irland til de utallige irske klostrene i Europa i tidlig middelalder. I moderne tid har den spredt seg også til USA og Australia.

Hans minnedag har alltid vært 17. mars i kalendere og martyrologier, men han ble ikke tatt opp i den romerske kalenderen før i 1632. Fra 1687 er dagen foreskrevet for hele Kirken. 17. mars er Irlands nasjonaldag, og Saint Patrick's Day feires overalt i verden hvor det finnes mennesker av irsk avstamning.

www.katolsk.no/PEO
(Forkortet av redaksjonen)

Feiring av St. Patrick's Day

17. MARS KL. 18.00 inviteres alle troende – og spesielt alle irsk-amerikanere – til feiring av St. Patrick's Day i St. Olav domkirke i Oslo.

Messen feires av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo og p. Rory Mulligan S.M.

Etter messen ønskes alle hjertelig velkomne til en sammenkomst i Mariagården, Akersveien 16.

Irlands nasjonalhelgen, skytshelgen for bergverksarbeidere, frisører, bøttkere og smeder; for kveg og arme sjeler; mot frykt for slanger, mot skadedyr og kvegsykdommer, mot det onde.

Minnedag: 17. mars